

Zahraničná a európska politika v roku 2017

Výročná správa Ministerstva zahraničných vecí
a európskych záležitostí Slovenskej republiky



Vedenie MZVaEZ SR



Pavol SÝKORČIN
generálny tajomník
služobného úradu

Ivan KORČOK
štátny tajomník

Miroslav LAJČÁK
minister zahraničných vecí
a európskych záležitostí SR

Lukáš PARÍZEK
štátny tajomník

Zahraničná a európska politika v roku 2017

Výročná správa Ministerstva zahraničných vecí
a európskych záležitostí Slovenskej republiky



Zahraničná a európska politika v roku 2017

Výročná správa Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

© Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, Bratislava 2018
Všetky práva vyhradené

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky
Hlboká cesta 2
833 36 Bratislava 37

Tel.: +421 2 5978 1111 (ústredňa)
Fax: +421 2 5978 3638 (3639)
E-mail: info@mzv.sk
Webová stránka: www.mzv.sk

Ilustračné fotografie a obálka: Kancelária prezidenta SR, Kancelária NR SR, Úrad vlády SR, MZVaEZ SR,
Audiovizuálny servis Európskej komisie, Organizácia pre bezpečnosť
a spoluprácu v Európe, Globsec Policy Institute, UN Photo/Kim Haughton

Jazyková redaktorka: Dorota Berecová

Grafické spracovanie,
sadzba a tlač: AEPress, s. r. o.

ISBN 978-80-88726-69-2

OBSAH

Predhovory	5
1 Európske politiky	13
2 Bezpečnosť a efektívny multilateralizmus.....	17
3 Regionálne iniciatívy, susedské vzťahy a bilaterálna spolupráca	21
4 Ekonomická diplomacia v prostredí globálnej konkurencie	29
5 Rozvojová spolupráca a humanitárna pomoc.....	33
6 Moderná asistencia občanom	37
7 Verejná a kultúrna diplomacia	41
8 Odbornosť a profesionalita – diplomacia v 21. storočí	51

Rok 2017 – rok pokračujúcej dynamiky v medzinárodných vzťahoch



„Členstvo v Európskej únii a v Severoatlantickej aliancii predstavuje základný rámec bezpečnosti, stability a prosperity našej krajiny.“

Vyhľásenie troch najvyšších ústavných činiteľov o prioritách členstva Slovenskej republiky v Európskej únii a v Severoatlantickej aliancii



„Toto je moja prvá návšteva v strednej Európe a pociťujem nadšenie, že môžem byť práve teraz na tomto úchvatnom a krásnom mieste.“

Donald Trump, preident Spojených štátov amerických

„Ak budeme vychádzať zo správneho chápania našich národných záujmov, vieme nájsť príležitosti na konkrétnu pragmatickú spoluprácu užitočnú pre Rusko a Slovensko a ich obyvateľov, a to za akýchkoľvek okolností.“



Sergej Lavrov, minister zahraničných vecí Ruska

„Tón, ktorý Slovensko udáva v rámci diskusie o reforme bezpečnostného sektora na pôde OBSE, je dôkazom jeho vplyvu na usmerňovanie agendy celej organizácie.“



Thomas Greminger, generálny tajomník OBSE

Rok multilaterálnych príležitostí a výziev

Milí čitatelia, v hodnoteniach za posledné roky už tradične konštatujeme, že vo svete sa presadzujú viaceré negatívne tendencie. Ich spoločným menovateľom je obmedzená schopnosť krajín celiť im individuálne. Na globálne problémy nemôže v prepojenom svete žiadny štát, dokonca ani samostatný región efektívne reagovať sám.

Aj preto v kritických situáciách bezpečnostných hrozieb a nestability nadobúda čoraz väčší význam efektívny multilateralizmus. Medzinárodné inštitúcie sú naďalej priestorom na hľadanie spoločných riešení, no čoraz viac si uvedomujú možnosti vlastného synergického pôsobenia. Som veľmi rád, že sme trend rastúceho významu multilateralizmu ako krajinou aj my ako diplomati zachytili. Participujeme na tvorbe spoločných riešení a v období od roku 2016 výhľadovo do roku 2019 dokonca na riadiacej úrovni vo viacerých medzinárodných organizáciách, kde môžeme zúročiť vlastné skúsenosti a formulovať aj vlastné ambície.

Rok 2017 bol preto pre rezort jednak rokom dozvukov a hodnotení prvého predsedníctva Slovenskej republiky v Rade Európskej únie a súčasne rokom príprav na plnenie ďalších významných úloh v multilaterálnej oblasti. Jesenné Valné zhromaždenie OSN zvolilo Slovenskú republiku za člena Rady OSN pre ľudské práva na obdobie rokov 2018 až 2020, pripravovali sme historicky prvé predsedníctvo SR v OBSE v roku 2019, pričom k 1. januáru 2018 sme sa stali členmi predsedníckeho tria. V období rokov 2018 až 2019 nás súčasne čaká predsedníctvo vo Vyšehradskej skupine, kam sa nepochybne premietnu viaceré európske i vonkajšie problémy, ktoré si budú vyžadovať naše vedenie v záujme zotrvenia v centre európskeho diania.

Realizácia týchto zámerov si vyžadovala včasného a zodpovedného prípravu, nastavenie obsahu i cieľov nášho pôsobenia. Chcem túto prípravnú fázu oceniť a podakovať všetkým, ktorí sa na nej podieľali.



Žiaľ, paralelne so snahou spájať sa čoraz intenzívnejšie objavujú tendencie oslabovať systém medzinárodných vzťahov a dohôd. Generálny tajomník OSN A. Guterres vo svojom novoročnom posolstve uviedol, že vývoj v roku 2017 sa niesol v protichodnej línií s víziou roka mieru a pre medzinárodné spoločenstvo vydal „varovanie najvyššieho stupňa“. Signály, ktoré svedčia o klesajúcej dôvere verejnosti v štátne i európske inštitúcie, o posilňovaní politických prúdov zameraných proti hodnotám, na ktorých je postavená EÚ, NATO a multilaterálna architektúra, skutočne nemôžno ignorovať. Tieto hodnoty sú základom civilizačného priestoru, do ktorého SR nepochybne patrí. Nezanedbateľným prvkom tohto problému je šírenie dezinformácií vo verejnom priestore.

Rezort diplomacie preto vnímal potrebu proeurópskej ofenzívy i jej transfer do povedomia širšej verejnosti. Najmä sériou diskusií na slovenských univerzitách aj cez ďalšie iniciatívy je naším cieľom viesť dialóg s verejnosťou o základných otázkach smerovania našej krajiny a o našich vzťahoch so svetom. Toto je ponuka, ktorú chceme dať svojim najbližším partnerom – ústavným činiteľom, ministerstvám a ústredným orgánom štátnej správy – i samotnej verejnosti aj v budúcom roku.

Pokiaľ ide o obsah našej práce, zvykli sme si už, že ostatné roky sú rokmi výziev, neočakávaných a zložitých, ktoré na nás kladú stále nové nároky. Fragmentovaná situácia na Blízkom východe, terorizmus a radikalizácia, celé generácie žijúce pod hranicou chudoby, vyše 65 miliónov ľudí v pohybe.

Práve migrácia zostáva výzvou, na ktorú bude medzinárodné spoločenstvo musieť sústavne a dlhodobo vynakladať veľa úsilia a synergie. Aj preto sa v roku 2017 Slovensko zapájalo do rokovaní o príprave tzv. migračnej dohody pod takto kou OSN. K hľadaniu riešení príčin migrácie sa Slovensko prihlásilo okrem iného prostredníctvom mimoriadneho príspevku

„Migrácia zostáva výzvou, na ktorú bude medzinárodné spoločenstvo musieť sústavne a dlhodobo vynakladať veľa úsilia a synergie.“

do Zvereneckého fondu pre Afriku, kde sme prispeli sumou milión eur. Solidaritu sme deklarovali aj ako V4 na decembrovom zasadnutí Rady EÚ, keď sme prisľúbili spoločne poskytnúť 35 miliónov eur na integrovanú ochranu líbyjskej hranice.

Okrem vonkajších výziev však rok 2017 pre EÚ predstavoval i vnútornú reflexiu. Odchod Spojeného kráľovstva z Únie, pochopiteľne, zasahuje každý aspekt jej fungovania. Pri rokovaniach o brexite nás vždy najviac zaujíma otázka práv občanov, čo je prirodzené. Sme však na neznámej a otvorenej ceste. Musíme sa pripraviť, že dohoda o vystúpení si vyžiada ešte veľa času, úsilia a trpezlivosti. Naďalej preto platí, že kým nie je dohodnuté všetko, nie je dohodnuté nič.

Tento proces reflexie mobilizovalo aj slovenské predsedníctvo v Rade EÚ bratislavským procesom. Na Slovensku sa rozbehla intenzívna diskusia o budúcnosti Európskej únie a mieste Slovenska v nej. Dohodli sme sa na pristúpení k Stálej štruktúrovanej spolupráci EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany (PESCO) a Bratislavskú cestovnú mapu postupne napĺňali viaceré konštruktívne rozhodnutia.

Okrem predsedníckych výziev sa rezort pripravoval aj na tzv. osmičkový rok. Navonok je možnosťou poukázať na to, čo sme dosiahli i čím sme prešli za 100 rokov od vzniku 1. ČSR a za 25 rokov vlastnej štátnosti. Štvrtstoročie je historicky krátky úsek, ale ten v akcelerovanom vývoji 20. a najmä 21. storočia znamenal pre Slovensko obrovský posun. Posun k samostatnosti, k európskej príslušnosti, integrácii SR do najvýznamnejších organizácií medzinárodného spoločenstva aj čoraz častejšie k vedúcemu miestu v nich. Je potrebné zdôrazňovať vytváranie tradície, kontinuity štátnosti, vedo-

mia hodnôt a hodnotovej príslušnosti Slovenska k európskemu civilizačnému okruhu.

Tieto významné miľníky si môžeme dnes pripomínať aj vďaka našej diplomacii. Téma výročí je preto vhodnou príležitosťou povedať verejnosti čosi o nás samých, o diplomatoch a o zahraničnej službe.

Samotný vznik SR z pokojne rozdeleného Československa je ojedinelým príbehom v európskych dejinách. Jeho pokračovanie vo forme nadstandardných susedských vzťahov je hodnotou, ktorá nás robí Európanmi. Naše skúsenosti s transformáciou, ktorých recipientmi boli predovšetkým krajiny západného Balkánu, naďalej prispievajú k formovaniu budúcnosti EÚ. Jej súčasťou by mali byť aj krajiny tohto regiónu.

Rok 2017 bol jedinečný i pre mňa, keďže som sa v septembri ujal úradu predsedu 72. Valného zhromaždenia OSN v New Yorku. Z tohto pohľadu bolo v druhej polovici roka výzvou osobitné fungovanie ministerstva. Som rád, že vďaka vysokej profesionalite a pracovnému nasadeniu pracovníkov rezortu Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky plnohodnotne a spoľahlivo pokračovalo v efektívnom presadzovaní národnostátnych záujmov, ktorých sumár nájdete v tejto publikácii.



Miroslav Lajčák,
minister zahraničných vecí
a európskych záležitostí SR



Prezident Andrej Kiska vystúpil na 17. ročníku Hodnotiacej konferencie zahraničnej a európskej politiky, ktorú tradične organizuje Slovenská spoločnosť pre zahraničnú politiku v spolupráci s ministerstvom, 16. marca 2017
(Foto: Kancelária prezidenta SR)



◀
Počas oficiálnej návštevy Ruskej federácie sa Andrej Danko stretol aj s predsedom Štátnej dumy Federálneho zhromaždenia Ruskej federácie Vjačeslavom Volodinom, 13. novembra 2017 (Foto: NRSR)



Rokovanie premiéra Roberta Fica s predsedom Európskej komisie sa zameralo na dvojakú kvalitu potravín, migráciu i smernicu o vysielaní, 27. júla 2017
(Foto: Európska únia)



Ivan Korčok, štátny tajomník

Rok 2017 bol rokom viacerých dobrých správ. Ekonomika rástla tak na Slovensku, ako aj v EÚ a vo svete. Tej slovenskej sa mimoriadne darilo, s rastom na úrovni 3,3 % prevýšila aj priemerný rast v Únii. Nezamestnanosť klesala, pričom koncom roka dosiahla na Slovensku svoje historické minimum pod úrovňou 6 %. Pozitívny ekonomický vývoj nielen na Slovensku, ale v celej Únii prispel k obnoveniu dôvery občanov, ktorí sa za posledné roky otriasala v základoch. Výsledky minuloročných volieb v niekoľkých členských štátach potvrdili, že občania pre svoje krajinu nadalej vidia európsku budúenosť. Európski lídri sa po dlhom čase nemuseli sústrediť len na okamžitý krízový manažment, ale mali priestor hlbšie sa zamyslieť nad samotným fungovaním a budúcim smerovaním európskeho projektu.

Slovensko v diskusiách o budúcnosti Európskej únie nadalej zohráva aktívnu úlohu. Ako člen Schengenu a eurozóny sa radíme k najintegrovanejším členským štátom a Úniu jednoznačne považujeme za svoj životný priestor. Dôkazom, že Slovensko vidí svoju budúnosť v EÚ a NATO, je aj spoločné vyhlásenie troch najvyšších ústavných činiteľov z 23. októbra 2017. Toto vyhlásenie ide ruka v ruke s našou civilizačnou príslušnosťou k Západu, s hodnotami demokracie, s princípmi právneho štátu a základných ľudských práv a slobôd. Bez nich by sme o bezpečnosti, stabilitate a prosperite v EÚ, a teda ani na Slovensku, nemohli ani hovoriť.

V minulom roku, najmä v jeho druhom polroku, sa intenzívne diskutovalo o otázke prehlbovania integrácie. Pre Slovensko nadalej ostáva prioritou zachovať jednotu EÚ 27. Ak sa však Únia v niektorých otázkach nevie pohnúť vpred ako celok, Slovensko je pripravené byť v otvorenej skupine krajín, ktoré sa budú integrovať viac, konkrétnie vo všetkých oblastiach, kde to bude prospéšné pre nás i celú Úniu. Voči občanom máme povinnosť využiť svoj vplyv v rozhodovacích procesoch EÚ na to, aby mali čo najväčší úžitok zo spoločných európskych politík. Ukončenie medzi najvyspelejšími



krajinami Európy je vhodnou príležitosťou na ekonomickú, technologickú a politickú modernizáciu Slovenska či vyrovnanie sociálnych a ekonomických rozdielov. Chceme, aby naša krajina bola úspešná tak vnútornie, ako aj navonok, schopná čeliť výzvam dynamicky sa meniacemu globálneho prostredia.

Spoločná mena, jednotný trh a bezpečný spoločný priestor na voľný pohyb osôb predstavujú nielen základné úspešné projekty Únie, ale aj kľúčový záujem Slovenska. Sú dobré pre našu ekonomiku, investičnú prítážlivosť a medzinárodnú prestíž. Preto sa Slovensko v roku 2017 snažilo využiť okno príležitosti, keď sme nečeliili akútnej sérii kríz, a podporovalo kroky smerom k dobudovaniu hospodárskej a menovej únie.

Rovnako sme v roku 2017 podporovali snahy o dokončenie jednotného vnútorného trhu. Štyri slobody musia byť plne rešpektované, nedeliteľné a platiť pre všetkých občanov bez obmedzení. Protekcionizmus je protieurópsky a nemá v našom priestore miesto. S týmto cieľom bola Bratislava v septembri hostiteľom spotrebiteľského samitu, na ktorom sa otvorené hovorilo o nevyhnutnosti zamedziť dvojakej kvalite potravín. Únia musí byť priestorom rovných. Ďalším dôležitým krokom vpred v oblasti vnútorného trhu bolo zavedenie roamingu za domáce ceny, čo mohli občania oceniť už počas minuloročných letných dovoleniek. Takisto sociálna agenda sa stala výraznou politickou tému. Slovensko svoj diel práce splnilo, keď sme prijali kompromisný návrh k smernici o vysielaných pracovníkoch.

Zároveň sme ani v minulom roku nezabúdali na dôležitý symbol európskej integrácie, ktorým je nesporne Schengen. Ten musí byť plne funkčný – bez kontrol na vnútorných hraniciach, ale s účinnou kontrolou vonkajších hraníc. Slovensko nadalej podporovalo také riešenia migračných tlakov, ktoré sa sústredia na príčiny migrácie. Sme solidárnym partnerom, čo potvrdzujú aj naše príspevky. V rámci Núdzového zvere-

„Rok 2017 sme v rámci možností a celkového globálneho vývoja zvládli dobre.“

neckého fondu EÚ sme doteraz prispeli sumou 600 000 eur na región Afrického rohu, ako aj nedávnym mimoriadnym príspevkom vo výške milión eur do Severnej Afriky. Pripravene sme tiež participovať na spoločnom príspevku krajín V4 v celkovej výške 35 miliónov eur do zvereneckého fondu, čo nie je zanedbatelné.

Nielen v súvislosti s migráciou, ale aj rastúcim počtom terroristických útokov, nárastom ozbrojených konfliktov, kybernetických útokov a hybridných hrozieb je dôležité zdôrazniť, že Európska únia musí byť akcieschopnejšia v otázkach obrany a bezpečnosti. Slovensko si uvedomuje zodpovednosť za bezpečnosť nášho štátu a integračného priestoru. Preto v minulom roku reagovalo na zmenené bezpečnostné prostredie novou bezpečnostnou a obrannou stratégou SR, ktoré boli vo vláde schválené 4. októbra. Obe prinášajú ambiciozne ciele: od posilnenia kapacít krízového manažmentu cez modernizáciu ozbrojených síl, zvyšovanie odolnosti voči hybridným hrozbám, prevenciu a represiu prejavov extrémizmu a xenofóbie až po rozvojovú a humanitárnu pomoc či poskytovanie pomoci občanom v zahraničí.

Stratégie sa sice zmenili, ale základný bezpečnostný záujem Slovenska ostal nezmenený: hrozby a výzvy musíme riešiť v spoločenstve, nielen individuálne. Preto sme sa v minulom roku pripojili k novoznknutej stálej štruktúrovanej spolupráci (PESCO), ktorá bola v Bruseli formálne spustená 11. decembra. Nie je to krok smerom k európskej armáde, ide o budovanie vojenských spôsobilostí, ktorého cieľom je posilniť európsku obranu v rámci NATO, v tesnej spolupráci EÚ s NATO.

V roku 2017 sa podarilo dosiahnuť pokrok v rokovaniach o vystúpení Spojeného kráľovstva z Únie tak, aby boli v čo najvyššej miere zachované práva občanov EÚ žijúcich na území Spojeného kráľovstva.

Brexit ukázal, že o výsledkoch členstva občanov najlepšie presvedčíme konkrétnymi výsledkami. Ukázal však aj to, že nemenej dôležité je ich prínos občanom zrozumiteľne komunikovať. Informovať verejnosť o našom členstve v EÚ a NATO, o výhodách, ale aj záväzkoch, ktoré nám z toho vyplývajú, sa v roku 2017 stalo pre ministerstvo politickou

prioritou. Pod názvom „Slovensko diskutuje o EÚ“ nás rezort preto zorganizoval sériu podujatí na univerzitách v Banskej Bystrici, Nitre, Košiciach a Trnave. V tomto roku plánujeme na podujatia nadviazať vo forme plnohodnotného Národného konventu o EÚ.

Slovensko má skúsenosti s organizáciou národných konventov ešte z predvstupového obdobia. O svoje skúsenosti sa delíme s inými – naposlasy Slovensko tento úspešný projekt implementovalo v novembri 2017 ako v poslednej krajine západného Balkánu v Macedónsku.

Záleží nám na dobrých vzťahoch, a to nielen so susedmi a s európskymi partnermi, ale aj so vzdialenejšími krajinami. V roku 2017 pokračovala naša spolupráca vo V4. Snahou Slovenska pritom bolo, aby V4 fungovala ako konštruktívne a spoľahlivé proeurópske zoskupenie. Moja septembrová návšteva USA bola zase potvrdením transatlantickej väzby, ktorú sme si so svojimi americkými partnermi za mnohé roky vybudovali. Pozornosť sme venovali aj ázijskému kontinentu. V novembri 2017 sa Slovensko svojou aktívou účasťou na stretnutí ministrov zahraničných vecí z Európy a Ázie (ASEM) v Mjanmarsku usilovalo podporiť udržateľný rozvoj a sociálnu inkluziu vo svete.

Rok 2017 sme v rámci možností a celkového globálneho vývoja zvládli dobre. Verím preto, že sa nám rovnako bude dať aj v roku 2018. Čakajú nás významné udalosti. V júli prevezmeme od maďarských susedov predsedníctvo štafetu vo V4. Kulminovať budú prípravy na budúcoročné predsedníctvo v Organizácii pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe. Výziev je dosť, musíme sa ich chopiť.

Zároveň nezabúdajme, že rok 2018 má slávnostnú príchuť. Pripomíname si výnimočné miľníky histórie – 100 rokov od vzniku Československa, 50 rokov od pražskej jari a česko-slovenského obrodného procesu a 25 rokov samostatného slovenského štátu. Slovensko má za sebou úspešnú cestu. Pokrok dosiahnutý za štvrtstoročie je zrkadlom našej práce, integračných snáh a naplnených ambícii, ktoré sa nám na začiatku zdali takmer nedosiahnuteľné. Naša cesta sa však nekončí. Ďalej pokračuje so zákrutami a križovatkami, na ktorých nás čakajú mnohé – dúfam, že správne – rozhodnutia.

Lukáš Parízek, štátny tajomník

Rok 2017 potvrdil kontinuitu úsilia tak v krajanskej a rozvojovej politike, ako aj v ekonomickej diplomacii a priniesol prípravu na slovenské predsedníctvo v Organizácii pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe. Dajú sa pri vysokom pracovnom nasadení hľadať nové výzvy a riešenia a pritom neustále efektívne presadzovať národné záujmy?

Od chvíle, keď som sa ujal funkcie štátneho tajomníka, robím všetko s maximálnym nasadením a vždy chcem priniesať hmatateľné výsledky. Je to predsa vzťatie, ktoré sa snažím potvrdzovať, pretože som presvedčený, že diplomacia musí mať napriek rôznorodému charakteru svojich nástrojov aj jasnú výpovednú formu, ktorej porozumie každý občan Slovenska. Ak by som to mal voľne formulovať – za svoju prácu sme platení z daní občanov, a preto máme povinnosť sklaňať im účty, z ktorých by mali vidieť, že pracujeme pre nich.

Môj rezortný recept na zvládanie pracovných úloh je jednoduchý a nezmenil sa ani tento rok: v našom pracovnom tíme je povinná otvorená spolupráca a rešpekt voči etickým pravidlám. S ľuďmi, ktorí sa s touto filozofiou stotožnili, sa aj veľké výzvy zvládajú s nadšením.

Od začiatku pôsobenia prikladáte veľký význam ekonomickej diplomacie. Na cestách Vás často sprevádzajú podnikatelia, aby ste im pomohli otvoriť príslovečné dvere do krajiny. Aká bola tohoročná mapa ciest s ekonomickým významom?

Začiatkom roka som zverejnili oficiálnu výzvu k podnikateľom, aby sa aktívne zapojili do spolupráce a indikovali záujem o zaradenie konkrétnych destinácií do mojich ciest. Možnosť využili a predstavili svoje projekty na Kube, v Moskve, Izraeli a Indii. Úlohou rezortu diplomacie je poskytovať podporu slovenským podnikateľom v zahraničí, obhajovať ich záujmy a vytvárať kontakty na vládnej úrovni.



Dlhodobou úlohou nášho rezortu je sledovať globálne ekonomicke trendy, ktoré môžu mať zásadný vplyv na vývoj našej krajiny. Ministerstvo sa stáva významou komunikačnou platformou na dialóg na multilaterálnej či národnej úrovni alebo úrovni mimovládnych organizácií. Zároveň si to vyžaduje prepojenie so sektorovými politikami príslušných ministerstiev a efektívnejšiu informovanosť a koordináciu.

Ktorým regiónom a krajinám by sme mali venovať zvýšenú pozornosť?

Dnes už vieme predvídať trhy s potenciálom pre rast slovenského exportu. Okrem stabilnej a nám najbližšej Európskej únie sme otvorení novým príležitosťiam na globálnom trhu. V dlhodobom horizonte sú pre nás perspektívne mimoeurópske regióny Ázie a Afriky, v ktorých máme komparatívnu výhodu a súčasne historickú obchodnú blízkosť, ako sú napríklad Egypt, Irak či Vietnam. V týchto regiónoch by sme sa mali čo najskôr etablovať a využiť ich možnosti, rovnako ako sa snažiť spojiť obchodné aktivity s rozvojovou agendou.

V proexportnej politike a vo vytváraní príležitostí pre podnikateľov považujem za klúčovú spoluprácu vo výskume a v inováciách. Popri tradične silných hráčoch, akými sú USA, štáty EÚ, Japonsko, Južná Kórea či Izrael, sa do popredia dostáva Čína. Slovensko sa vo vzájomoch s ňou sústredí na potravinárstvo, energetiku, turizmus, a samozrejme, inovácie. Nová čínska iniciatíva Jeden pás, jedna cesta a jej projekt Nová Hodvábna cesta predstavuje atraktívny formát na intenzívnejšie ekonomicke vzťahy aj pre nás.

Aký progres priniesol rok 2017 v takej dôležitej otázke, akou je energetická bezpečnosť?

Slovensko dlhodobo podporuje projekt plynovodu Eastring, ktorý má zaistiť efektívnu diverzifikáciu zdrojov zo západnej Európy na Balkán a ďalej do Turecka. Výhodou plynovodu je

„Úlohou rezortu diplomacie je poskytovať podporu slovenským podnikateľom v zahraničí, obhajovať ich záujmy a vytvárať kontakty na vládnej úrovni.“

jeho využitie v opačnom smere – z kaspickej oblasti a Blízkeho východu. Presadujeme variant systému distribúcie zemného plynu cez strednú a juhovýchodnú Európu, v ktorom bude Slovensko jednou z klúčových tranzitných krajín.

Prínosom pre Slovensko je aj skutočnosť, že zároveň s podporou plynovej infraštruktúry rozvíjame projekty zelenej energie a zeleného priemyslu, zvyšovania energetickej efektívnosti, manažmentu vodného a odpadového hospodárstva či dopravy.

Vo Vašom portfóliu je aj krajanská agenda Slovákov v zahraničí. Čím žijú naši krajania a ako im môžeme pomôcť?

Stretnutia s krajanmi počas zahraničných cest považujem za veľmi príjemnú pracovnú povinnosť a zároveň sú pre mňa úžasným povzbudením. Je to jedinečná príležitosť pozdraviť ich, vypočuť si ich a inšpirovať sa nimi. Osobné stretnutia mi pomáhajú pochopiť ich a porozumieť ich problémom, a najmä nachádzať riešenia, ako zachovať do budúcnosti identitu nových generácií.

Osvedčila sa existencia a činnosť Rady vlády SR pre krajanské otázky?

V roku 2017 zasadala rada dvakrát, pričom sa zameraла predovšetkým na riešenie dlhodobej koncepcie spolupráce, hodnotenie finančnej pomoci a vydávanie osvedčení známych ako preukazy zahraničných Slovákov. Verím, že na základe podnetov našich krajanov a spoluprácou s rezortmi a predovšetkým Úradom pre Slovákov žijúcich v zahraničí vytvoríme podmienky na udržiavanie slovenskej identity, tradícií a kultúry všade tam, kde za hranicami žijú Slováci.

V roku 2019 bude Slovensko predsedať OBSE. Čo je podstatou organizácie a prečo sme sa na toto predsedníctvo podujali?

Slovenské predsedníctvo v OBSE je pre našu krajinu mimo-riadne zodpovednou misiou. Pri súčasnom stave medzinárodných vzťahov, strate vzájomnej dôvery a absencii riadneho dialógu medzi krajinami má OBSE nezastupiteľné miesto v udržiavaní mieru v Európe. Organizácia je jedinečnou a ne-nahraditeľnou platformou na dialóg krajín rôzneho politického vnímania a pohľadu na súčasnosť. Aj po 45 rokoch svoj-

ho fungovania ostáva jedinou organizáciou presadzujúcou ideu globálnej kooperatívnej bezpečnosti.

Odhodlanie Slovenska predsedať tejto organizácii založenej na konsenze všetkých participujúcich štátov len potvrzuje skutočnosť, že Slovensko viac nie je len jedným z účastníckych štátov, ale zaraďuje sa medzi aktívnych tvorcov medzinárodnej politiky.

Aké sú ciele nášho predsedníctva?

Predsedníctvo v OBSE nie je len o samotnom predsedaní od roku 2019. Svoje trojročné predsednícke povinnosti si začíname plniť vstupom do tzv. predsedníckej trojky už v januári 2018 vedením skupiny Stredomorských partnerov pre spoluprácu s OBSE a ukončíme ich predsedníctvom v Ázijskej kontaktnej skupine v roku 2020.

Úlohou pracovných tímov v Bratislave a vo Viedni bude v tomto období vytvárať adekvátny priestor na formulovanie politickej priorit nášho predsedníctva. Tie budú odrázať medzinárodnopolitickej situáciu v členských krajinách OBSE. V našom záujme je, aby sme nadväzovali na tematické priority minulých predsedníctiev a súčasne pri tvorbe priorit aktívne presadzovali svojho záujmu a reagovali na aktuálne výzvy.

Naším cieľom je kontinuita, otvorenosť a vytváranie mostov medzi 57 účastníckymi štátmi a 11 partnerskými krajinami naprieč troma dimenziami: vojenskopolitickej, ekonomicko-environmentálnej a ľudskoprávnej.

Na pozícii osobitného predstaviteľa pre predsedníctvo SR v OBSE bude medzi moje hlavné úlohy patriť najmä koordinácia tvorby a uskutočňovania obsahových priorit predsedníctva, spolupráca s inštitúciami a poradnými orgánmi OBSE a komunikácia s médiami, verejnostou, orgánmi štátnej správy a mimovládnym sektorm v otázkach súvisiacich s predsedníctvom.

Zároveň platí, že predsedníctvo SR je potrebné chápať v širšom meradle. Je to celonárodný projekt, do ktorého budú zapojení nielen všetci zamestnanci rezortu zahraničných vecí, ale aj experti všetkých slovenských vládnych a mimovládnych inštitúcií.



▲ V roku 2017 sme organizovali verejné diskusie o Európskej únii na slovenských vysokých školách (Foto: MZVaEZ SR)

EURÓPSKE POLITIKY

EURÓPSKA AGENDA A BUDÚCNOSŤ ÚNIE

Historicky prvé slovenské predsedníctvo v Rade EÚ posilnilo našu európsku identitu. Naša angažovanosť nás podnietila do plnenia záväzku pokračovať v intenzívnej spolupráci pri formovaní európskej agendy. Tej dominovala najmä diskusia o budúcnosti EÚ a o postavení Slovenska v zjednotenej Európe, proces reflexie odštartovaný bratislavským samitom. Vyhlásením troch najvyšších ústavných činiteľov k prioritám členstva Slovenskej republiky v Európskej únii a Severoatlantickej aliancii 23. októbra 2017 sme sa politicky opäťovne prihlásili k proeurópskemu smerovaniu a zámeru patriť k formujúcemu sa jadru EÚ. Jeho budúcu podobu by SR chcela ovplyvňovať za rokovacím stolom a neustálym pripomínaním niektorých základných posolstiev.

Rezort diplomacie v roku 2017 naštartoval aj celospoločenskú diskusiu o budúcnosti Únie a postavení Slovenska v nej.

Vychádzal pritom z toho, že pre budúcnosť SR a EÚ je najlepším riešením hlbšia integrácia členských štátov v oblastiach, v ktorých to prinesie občanom úžitok. Je zrejmé, že verejnosc nemôže byť pasívnym pozorovateľom diania v Únii, ale jej aktívnu a neodmysliteľnou súčasťou.

V oblasti komunikácie našim cieľom ostáva zlepšiť informovanosť verejnosti o členstve SR v EÚ, jeho výhodách, ale aj o zodpovednosti členských štátov za ďalšie dianie v Únii, ktorá z neho vyplýva. Ambíciou rezortu diplomacie je tiež získať spätnú väzbu od občanov voči EÚ a prijímaným politikám a tak podporiť budovanie európskej identity.

V konkrétnych témach, o ktorých sa diskutuje na európskej úrovni, sme sa sústredili najmä na uskutočnenie Bratislavského vyhlásenia a bratislavského plánu, kde za uplynulý rok môžeme konštatovať solídný pokrok v mno-



▲ Robert Fico podpísal 25. marca 2017 na samite EÚ v Ríme Rímsku deklaráciu. Má jeden a pol strany a je uznaním doterajších prínosov integrácie a spoločným prihlásením sa k budúcnosti európskeho projektu (Foto: Európska únia)



▲ V októbri sa v Bratislave uskutočnil samit predsedov vlád krajín V4 v Bratislave na tému Za rovnakú kvalitu produktov pre všetkých, 13. októbra 2017 (Foto: Úrad vlády SR)

hých oblastiach. Za všetky možno uviesť dohodu Rady EÚ a Európskeho parlamentu na podmienkach rozšírenia Európskeho fondu pre strategické investície, tzv. EFSI 2.0, uvedenie Externého investičného plánu pre Afriku do pre-vádzky či rozširovanie spôsobilostí Európskej pohraničnej a pobrežnej stráže.

S diskusiou budeme pokračovať aj v roku 2018. Organizácia podujatia Národný konvent o EÚ – #MYSMEEU v hlavnom



▲ Na aprílovom zasadnutí Rady pre všeobecné záležitosti v zložení EÚ 27 bol prejednaný návrh pokynov na rokovanie o brexite, 27. apríla 2017 (Foto: Európska únia)

meste a následne aj realizácia siedmich diskusných podujatí v slovenských regiónoch bude nadvázovať na minuloročné diskusie o Európskej únii na slovenských vysokých školách a zapoji Slovenskú republiku do celoeurópskeho dialógu členských štátov so svojimi občanmi o budúcom smerovaní európskeho projektu. Zároveň veríme, že Národný konvent o Európskej únii bude motivovať k zvýšeniu volebnej účasti na Slovensku vo voľbách do Európskeho parlamentu v roku 2019.



▲ Slovensko na neformálnom stretnutí ministrov zahraničných vecí členských štátov EÚ vo formáte Gymnich 7. septembra zastupoval štátny tajomník Ivan Korčok. Stretnutiu zástupcov rezortov diplomacie členských štátov EÚ predchádzalo spoločné zasadnutie s ministrami obrany, na ktorom bola reč o prehlbovaní európskej integrácie v obrane smerom k vytvoreniu stálej štruktúrovanej spolupráce v tomto sektore (PESCO) (Foto: Arno Mikkor)

Slovensko v roku 2017 zotrvačalo v logike bezpečnosť – stabilita – prosperita. Preto sme promptne a zodpovedne pristúpili k otázkam súvisiacim s oblasťou Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ. Notifikovali sme zámer Slovenskej republiky participovať na Stálej štruktúrovanej spolupráci Európskej únie v oblasti bezpečnosti a obrany (PESCO) s cieľom posilniť vlastné obranné spôsobilosti, byť platným hráčom i v širšom meradle a spolupodieľať sa na schopnosti EÚ efektívne reagovať na budúce bezpečnostné výzvy.

Slovenská diplomacia zároveň žila aj inými, nemenej podstatnými témami s vplyvom na potreby občanov. Urcujúca bola sociálna oblasť a otázka jednotnej kvality výrobkov. Podpisáním vyhlásenia o Európskom pilieri sociálnych práv počas Sociálneho samitu pre spravodlivé pracovné miesta a rast v Göteborgu v novembri 2017 sme chceli zdôrazniť, že rovnosť príležitostí, zabezpečený prístup na trh práce, spravodlivé pracovné podmienky, ako aj sociálna ochrana majú byť európskou odpoveďou na čoraz globalizovanejší svet. Usporiadaním spotrebiteľského samitu v Bratislave v októbri 2017 sa nám podarilo poukázať na fakt, že dvojaká kvalita výrobkov narúša princípy fungovania jednotného trhu EÚ.

VYSTÚPENIE SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA Z EÚ

Rozhodnutie Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska vystúpiť z EÚ prijalo Slovensko s poľutovaním. Toto rozhodnutie zároveň vyvolalo potrebu riešiť konkrétné otázky, preto sme sa podielali na rokovaniach o vystúpení Londýna zo spoločného zväzku. V Spojenom kráľovstve žijú desaťtisíce slovenských občanov a z tohto dôvodu sme sa aktívne zúčastňovali na tvorbe a prijímaní rámcových dokumentov EÚ týkajúcich sa rokovania. Výrazne sme sa pritom zamerali najmä na otázky práv občanov členských štátov žijúcich v tejto krajinе a finančného vyrovnania.

S rozhodnutím Londýna opustiť Úniu súviselo aj presídlenie dvoch európskych agentúr do kontinentálnej Európy. Išlo o presunutie bankovej agentúry a agentúry pre lieky a liečívá (EMA) do niektorého z hlavných miest členských krajín EÚ. Pre SR bolo značným sklamaním, že napriek veľmi dobrému hodnoteniu našej kandidatúry na sídlo EMA zo strany Európskej komisie a faktu, že v SR nesídli žiadna z európskych agentúr, v rozhodovaní neboli zohľadnené tieto skutočnosti. Slovensko tak v hlasovaní Rady pre všeobecné záležitosti v novembri 2017 skončilo na štvrtom mieste. Chceli sme, aby bol výber založený na kvalite ponúk, prebiehal transparentne a najmä podľa platných pravidiel, a tieto princípy bude SR presadzovať aj v budúcnosti.

EFEKTÍVNA SOLIDARITA

Migráciu si ako citlivý problém začali uvedomovať vo všetkých hlavných mestách Európskej únie. Napriek jej istému poklesu však problém pretrváva a je potrebné ho nadalej riešiť, a to v súlade s európskym a medzinárodným právom.



▲
V maltskej Vallette sa zišli ministri zahraničných vecí členských krajín Únie na neformálnom stretnutí Gymnicu. Predmetom diskusie bolo najmä hodnotenie aktuálneho vývoja v Turecku po ústavnom referende a jeho účinkov na budúnosť vzťahov EÚ s touto kandidátskou krajinou, 28. apríla 2017 (Foto: Európska únia)

Slovenská republika sa s ďalšími krajinami Vyšehradskej skupiny zaviazala na mimoriadny príspevok do trustového fondu pre Afriku s cieľom podporovať riešenie fenoménu migrácie predovšetkým v krajinách pôvodu.

Pokiaľ ide o vnútornú dimeniu migračnej politiky, SR najmä v téme kontroverznej reformy azylového systému nadalej presadzovala riešenia založené na efektívnej solidarite členských krajín. Súdny dvor EÚ zamietol žaloby Slovenska a Maďarska namierené proti rozhodnutiu Rady (EÚ) 2015/1601 z roku 2015 o zavedení dočasných opatrení v oblasti medzinárodnej ochrany v prospech Talianska a Grécka. Súdny dvor však zároveň potvrdil, že účinky napadnutého rozhodnutia Rady pominuli v septembri 2017.

Uplatňovanie efektívnej solidarity, odmietanie zavádzania povinných prerodzeľovacích mechanizmov utečencov a dôsledná ochrana vonkajších hraníc EÚ tak ostávajú základnými princípmi postja SR v danej téme.



▲
Štátny tajomník Ivan Korčok počas tlačovej konferencie 27. júna 2017 tlmočil médiám postoj Slovenska v otázke brexitu (Foto: MZVaEZ SR)



Minister Miroslav Lajčák bol 31. mája 2017 predstaviteľmi členských štátov OSN zvolený do funkcie predsedu 72. Valného zhromaždenia OSN. Zástupca SR získal takúto vysokú pozíciu v systéme OSN vôbec po prvý raz (Foto: UN Photo/Manuel Elias)

BEZPEČNOSŤ A EFEKTÍVNY MULTILATERALIZMUS



STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Základom strategického myšlenia je poznať svoj životný priestor a určiť si v ňom miesto. Vychádzajúc z tejto logiky, Slovensko pristúpilo k modernizácii národných strategických dokumentov. Inovatívny spôsob poňatia novej Bezpečnostnej stratégie SR bol reakciou na komplex vojenských a nevojenských hrozieb, odrážal dynamický vývoj bezpečnostného prostredia a pomenoval i stieranie hraníc medzi vnútornou a vonkajšou bezpečnosťou. Schválenie Bezpečnostnej stratégie SR, Obrannej stratégie SR a Vojenskej stratégie SR na úrovni vlády bolo z hľadiska strategického myšlenia významným krokom. Inovovali sme tak vlastné nazeranie na témy bezpečnosti, obrany a vojenstva a ešte väčšmi sme ho prispôsobili optike 21. storočia.

Na ministerstve sme posilnili oblasť strategickej komunikácie. Naším zámerom je viestť o bezpečnostných témach konštruktívny dialóg s odborníkmi i verejnosťou. Zareagovali sme tak na zmenené komunikačné prostredie, decentralizáciu komunikačných kanálov a spôsob šírenia informácií.

OSN

Slovensko, ktoré ešte ako súčasť Československa patrilo medzi zakladajúcich členov OSN, nominovalo – a v roku 2017 aj presadilo – vlastného zástupcu na obsadenie funkcie predsedu Valného zhromaždenia OSN. Túto skutočnosť treba vnímať ako prejav rešpektu k slovenskej zahraničnej službe. Minister Miroslav Lajčák bol zvolený do funkcie predsedu 72. Valného zhromaždenia OSN v máji 2017 a svojho úradu sa ujal v septembri 2017.

Svet potrebuje OSN ako funkčnú organizáciu, ktorá má pre jej členské štáty a ich občanov zmysel. Preto sme podporili reformnú agendu nového generálneho tajomníka OSN Antónia Guterresa. Ústup dialógu výmenou za jednostranné riešenia, ktoré produkujú zvyšovanie napäťia, a postupnú polarizáciu na globálnej úrovni sme zhodnotili ako jednoznačne negatívne javy. Aj preto sa SR zapojila do globálnej dohody pre bezpečnú, riadenú a regulárnu migráciu a utečeneckú politiku.

Z hľadiska presadzovania agendy trvalo udržateľného rozvoja sme prostredníctvom Rady vlády SR pre Agendu 2030 iniciovali diskusiu o tom, vakej krajine chceme žiť o dvanásť ro-

kov a akú kvalitu života by mala poskytovať našim občanom. V tomto zmysle sme Agendu 2030 zhodnotili ako návod na spravodlivý život v mieri, odstraňovanie nerovnosti, hladu a chudoby a SR sa zaviazala venovať zvýšenú pozornosť témam ako strieborná ekonomika, kde vysokú časť spotreby vytvárajú seniori, vzdelávanie, zdravé životné prostredie či udržateľnosť miest v kontexte klimatických zmien.

AGENDA ĽUDSKÝCH PRÁV

Agendu ľudských práv dlhodobo vnímame ako nosnú súčasť diplomacie. Venovali sme sa jej intenzívne predovšetkým na dvoch multilaterálnych fórách OSN v New Yorku a v Ženeve. Zvolenie do Rady OSN pre ľudské práva, ktorá je najvýznamnejším ľudskoprávnym orgánom OSN, považujeme jednak za medzinárodné ocenenie doterajších aktivít SR v oblasti ľudských práv a zároveň za príležitosť realizovať priority schválené na úrovni vlády SR. Tie by sa počas nášho trojročného mandátu mali týkať najmä boja proti všetkým formám rasizmu a xenofobie i aktívnej implementácie cieľov udržateľného rozvoja. Naša ambícia hovorí o týchto výzvach medzinárodne tak do veľkej miery zrkadlí úsilie, ktoré témam rastúceho extrémizmu venujeme na vnútroštátnej úrovni.



▲ Minister Miroslav Lajčák počas svojho vystúpenia na pôde OSN v Ženeve na 34. zasadnutí Rady OSN pre ľudské práva (HRC) pripomenal, že prevencia konfliktov sa začína ochranou a podporou práv jednotlivca, a to nielen v Sýrii, ale aj Iraku, Jemene, Líbyi či na Ukrajine, 27. februára 2017 (Foto: MZVaEZ SR)



Prezident SR Andrej Kiska sa 25. mája zúčastnil v Bruseli na stretnutí hláv štátov a vlád členských štátov Severoatlantickej aliance. Hlavnými témami rokovania boli plnenie záväzkov členských štátov vrátane investícií do obrany a aktivity NATO v oblasti boja proti terorizmu (Foto: NATO)

NATO

Naše multilaterálne aktivity pokračovali na pôde NATO, ktoré je základným pilierom bezpečnosti Slovenska a nášho životného priestoru v Európe. Reagovali sme i na skutočnosť, že po nástupe novej presidentskej administratívy vo Washingtone sa v spojeneckých kruhoch opakovane začala akcentovať téma investícií do obrany. V tomto zmysle sme preto pozitívne vnímali výsledky bruselského samitu, kde sme spoločne dokázali stanoviť výročné akčné plány investícií do obrany a oficiálnym spôsobom zdôrazniť obsah záväzkov prijatých pred troma rokmi vo Walese. Deklarované postupné navyšovanie investícií do obrany Slovensko vníma zodpovedne a hlási sa k nemu.

Aktívnym členom klubu sme sa snažili byť aj prostredníctvom účasti v operáciách a misiach medzinárodného krízového manažmentu. Naša pokračujúca prítomnosť v misii Rozhodná podpora v Afganistane, ako aj dobrovoľný finančný príspevok na udržateľnosť Afganských národných bezpečnostných síl predstavovali vlajkové lode slovenskej zahraničnej angažovanosti v boji proti terorizmu pod záštitou NATO.

Rovnako sme sa zasadzovali za pokračovanie aliančnej podpory v boji s nelegálou migráciou, a to predovšetkým prostredníctvom námornej aktivity v Egejskom mori. Zároveň sme ochotne načúvali a reagovali na požiadavky spojencov zapojiť sa do Globálnej koalície pre porážku ISIS. Plnenie svojho záväzku vo vzťahu k irackej strane sme potvrdili poskytnutím humanitárnej pomoci a schválením mandátu pre výcvikový kontingent Vojenskej polície na parlamentnej úrovni. Otázka budúcnosti Iraku pritom v medzinárodných

vzťalohoch ani zdáleka nepatrí medzi jednoduché. Preto sme dotknutým partnerom komunikovali dlhodobý slovenský postoj, že vojenské ťaženie musí ísť ruka v ruke s politickým procesom vedúcim k zmieraniu a opierajúcim sa o zaangažovanie všetkých aktérov.

Tézu o politike otvorených dverí NATO sme vždy vnímali veľmi pozorne, keďže sa svojho času bytosťne týkala aj nás. Podporovali sme ju hned po našom vstupe do NATO. Preto sme privítali, keď Čierna Hora ako ďalšia krajina západného Balkánu rozšírila spojenecké rady.

Slovenská diplomacia pozorne posudzovala aj to, ako naše celkové hodnotové ukotvenie vníma slovenská verejnosť. Naša spolupráca so Sekciou verejnej diplomacie NATO prinesla prvé výsledky v podobe zapojenia do prvej fázy komunikačnej kampane NATO #MySmeNATO/#WeAreNATO zameranej na informovanie o význame členstva SR v aliancii. Prostredníctvom audiovizuálnych formátov na internete sme sa tak stali ešte viditeľnejšími a naše informácie o uskutočňovaných aktivitách ešte dostupnejšími.

Kedže Slovensko je členom EÚ aj NATO, naším ďalším priordzeným záujmom bolo to, aby sme v nadväznosti na prehľbovanie spolupráce oboch bruselských centrál podporili reálizáciu balíka 42 aktivít a praktickými krokmi tak nadviazali na Spoločnú deklaráciu o zintenzívnení spolupráce medzi NATO a EÚ. Najmä komplementárne budovanie obranných spôsobilostí, kybernetická bezpečnosť, strategická komunikácia, koordinované aktivity v Egejskom mori či spoločné vojenské cvičenia majú tvoriť základnú os prepájania činnosti oboch organizácií.

OBSE

Pri OBSE takisto platí, že v období, ktorému dominuje nárast globálneho napäťa a neistoty, by sme sa mali vrátiť ku ko-reňom tohto zoskupenia, nahradíť vzájomné obviňovanie a poučovanie konštruktívnym dialógom a znova preskúmať cesty a možnosti, ako preklenúť rozdiely a rôzne vnímanie hrozieb. Aj s týmto poznáním a skúsenosťou sme sa začali postupne zodpovedne pripravovať na prebratie predsedníctva v OBSE v roku 2019.

Oficiálnu návštěvu novozvoleného generálneho tajomníka OBSE Thomasa Gremingera na Slovensku a jeho stretnutia na najvyššej politickej úrovni sme preto využili na tlmočenie tém, ktoré v súvislosti s OBSE vnímame citlivovo. Dlhodobo nimi sú oblasť migrácie, energetickej bezpečnosti, reforma bezpečnostného sektora, kybernetická bezpečnosť, boj proti terorizmu a extrémizmu, ale aj rozvoj inštitúcií právneho štátu. Našim cieľom je, aby predsedníctvo Slovenskej republiky bolo:

- angažované predsedníctvo, ktoré znamená snahu o aktívne aj pasívne zapojenie čo najväčšej časti spoločnosti do jeho výkonu,
- zrozumiteľné predsedníctvo, ktoré širokej verejnosti ľudskou rečou vysvetlí podstatu efektívneho multilateralizmu so základným odkazom, že dialógom a spoluprácou sa dá dosiahnuť viac,
- vyspelé predsedníctvo, ktoré potvrdí, že diplomacia si vyžaduje vysokú mieru profesionality a že výkon zahraničnej služby je hodnotou, ktorú v podmienkach SR treba kultivovať i chrániť, pretože je pre štát špecifickým a ne-nahraditeľným prínosom,
- kooperatívne predsedníctvo, ktoré bude v rámci trojky, Fóra pre bezpečnostnú spoluprácu i Stredomorskej kon-

taknej skupiny omnoho viac spolupracovať a načúvať druhým než konať samostatne, čím potvrdí opodstatnenosť spoločného fóra 57 účastníckych štátov OBSE,

- múdre predsedníctvo, ktoré ročnú dynamickú interakciu s účastníckymi štátmi OBSE na multilaterálnom fóre bude vedieť využiť aj na prípadné kultivovanie bilaterálnych relácií.

OTÁZKY ODZBROJENIA

Slovensko nadalej razilo presvedčenie, že cesta k úplnej eliminácii jadrových zbraní viedie jedine cez konštruktívne a substantívne zapojenie všetkých štátov, inak zostávajú aktivity medzinárodných orgánov a organizácií len v deklaratívnej rovine. V júni 2017 sme prevzali predsedníctvo Konferencie o odzbrojení v Ženeve, ktorého leitmotívom je práve obnovenie podstatných rokovania na jej pôde. Svoju názorovú konzistentnosť sme potvrdili počas zasadnutia 1. výboru 72. Valného zhromaždenia OSN, na ktorom sme sa zasadzovali za pragmatické a progresívne smerovanie k jadrovému odzbrojeniu v podobe postupných krokov zohľadňujúcich bezpečnostné prostredie.

Vychádzajúc z rovnakej logiky sme sa zúčastnili aj na zasadnutí prvého prípravného výboru v súvislosti s hodnotiacou konferenciou Zmluvy o nešírení jadrových zbraní s cieľom prispieť k obnoveniu kredibility a stability globálneho režimu ich nešírenia. Okrem toho, že sme sa v otázkach odzbrojenia jasne profilovali na medzinárodných fórach, snažili sme sa expertov v tejto oblasti priviesť na Slovensko. Preto sme podporili činnosť Organizácie pre zákaz chemických zbraní usporiadaním kurzov pre jej inšpektorov a chemických špecialistov v Zemianskych Kostoľanoch.

Účasť SR na operáciách a misiách medzinárodného krízového manažmentu

Aktuálne príspevky OS SR do operácií a misií:

Operácia/misia	Pod velením	Oblast'	Počet príslušníkov SR
Resolute Support	NATO	Afganistan	34
EUFOR Althea (European Union Force Althea)	EÚ	Bosna a Hercegovina	41
EUNAVFOR MED SOPHIA (European Union Naval Force Mediterranean)	EÚ	Stredozemné more	10
UNFICYP (United Nations Peacekeeping Force in Cyprus)	OSN	Cyprus	169
NTCBI (NATO Training and Capacity Building Activity in Iraq)	NATO	Irak	25
UNTSO (United Nations Truce Supervision Organisation)	OSN	Egypt, Sýria	2

Aktuálne príspevky Policajného zboru SR do operácií a misií:

Operácia/misia	Pod velením	Oblast'	Počet príslušníkov SR
EUAM (European Union Advisory Mission)	EÚ	Ukrajina	2
EUBAM (European Union Border Assistance Mission)	EÚ	Ukrajina/Moldavsko	2
EUMM (European Union Monitoring Mission)	EÚ	Gruzínsko	4
EULEX (European Union Rule of Law Mission in Kosovo)	EÚ	Kosovo	1
UNFICYP (United Nations Peacekeeping Force in Cyprus)	OSN	Cyprus	5
MINUJUSTH (United Nations Mission for Justice Support in Haiti)	OSN	Haiti	2
Special Monitoring Mission	OBSE	Ukrajina	2

Civilní experti SR pôsobiaci v zahraničí:

2 colní experti (Ministerstvo financií SR) v rámci misie EUBAM na Ukrajine a v Moldavsku



Rozhovoru ministra Miroslava Lajčáka s americkým partnerom Rexom Tillersonom vo Washingtone dominovali témy boja proti terorizmu, a príspevku Slovenskej republiky k boju proti Dáiu, splňania záväzkov zo samitu NATO vo Walese, ale aj situácia na Ukrajine, vzťahy s Ruskom, vývoj na západnom Balkáne a v neposlednom rade situácia v Sýrii, 8. mája 2017 (Foto: MZVaEZ SR)

REGIONÁLNE INICIATÍVY, SUSEDSKÉ VZŤAHY A BILATERÁLNA SPOLUPRÁCA

REGIONÁLNE INICIATÍVY

Vyšehradská skupina

Vyšehradská skupina predstavovala pre nás najbližší a najprirodzenejší geografický priestor na uskutočnenie zahraničnopolitických priorit a identifikovanie partnerov. Aj vďaka nej zostala stredná Európa politicky stabilná a prosperujúca. Mať značku s dobrým menom a najlepšie fungujúcemu platformu v strednej Európe pritom neznamená, že sme mali vždy na všetky otázky rovnaký názor. Pridanou hodnotou spolupráce všetkých vyšehradských partnerov však bola vždy snaha o otvorený dialóg a spoločnú reč.

V téme presadzovania rovnakej kvality výrobkov v rámci celej EÚ počas rokovaní s predsedom Európskej komisie disponoval predseda vlády SR jasným mandátom celej Vyšehradskej skupiny. Priekopy sme našli v otázkach migračnej politiky, i pokiaľ ide o spoločný príspevok k Rímskej deklarácii.

Rozšírený formát spolupráce V4+ zároveň prispel k tomu, že sme s vyšehradskými partnermi dokázali viesť politický dialóg nielen vo vzťahu ku krajinám blízkeho susedstva či partnerom v rámci EÚ, ale počiatočné kontakty sme ako spoločná platforma nadviazali aj s krajinami vo vzdialenejších regiónoch, napr. s Egyptom či Izraelom. Za spoločný vyšehradský úspech považujeme slovenské predsedníctvo na konferencii ministrov Medzinárodného vyšehradského fondu a schválený návrh nových pravidiel jeho strategického riadenia.

Slavkovský formát

Slavkovský formát mal dôležitý politický význam a vnímali sme ho aj ako pragmatický nástroj regionálnej spolupráce zameranej najmä na spoločné projekty našich troch susediacich krajín. Do popredia diskusií sa dostala oblasť spolupráce v priemyselnej a inovačnej politike, okrem iného vzhľadom na jej význam z hľadiska konkurencieschopnosti všetkých troch ekonomík.

V pozícii lídra slavkovského formátu sme iniciovali plán trilaterálnej slovensko-česko-rakúskej spolupráce týkajúci sa využívania dostupných nástrojov vo viacerých sektorových oblastiach ako dopravná infraštruktúra, duálne vzdelávanie, priemysel 4.0 či energetická bezpečnosť. Schôdzka predse-

dov vlád krajín slavkovského formátu a francúzskeho prezidenta Emmanuela Macrona v auguste 2017 potvrdila, že táto platforma je perspektívna a užitočná na koordináciu postojov k aktuálnym európskym otázkam.

SUSEDSKÉ VZŤAHY

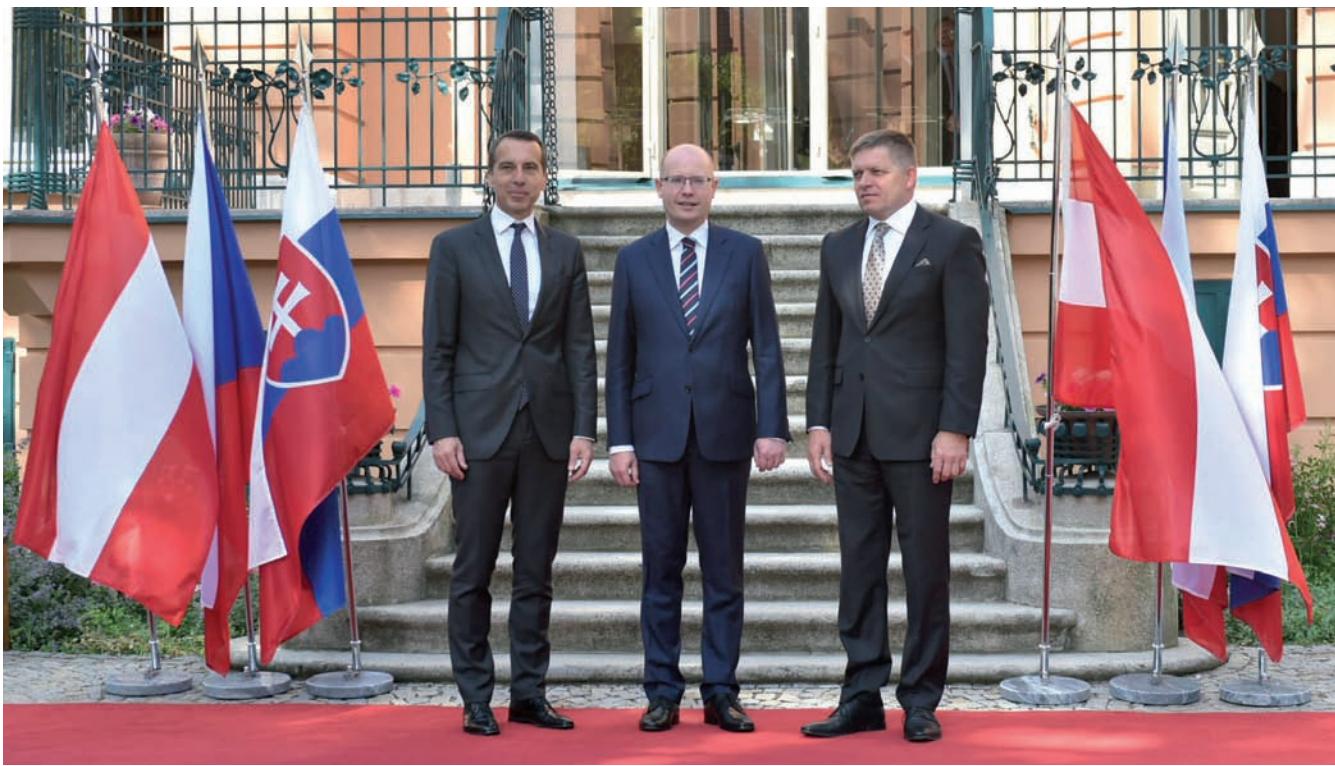
Česká republika

Slovensko a Česká republika dlhodobo udržiavajú nadštandardné pozitívne vzťahy. V geopolitickej priestore strednej Európy ide nepochybne o vzácnu historickú skúsenosť a v čase turbulentných zmien v medzinárodných vzťahoch aj o mimoriadne dôležitý prvk. Zachovanie tejto úrovne vzťahov, ochrana a priponímanie by mali byť odkazom aj pre našu budúcnosť.

Dôležitosť európskych hodnôt, ale aj nevyhnutnosť potvrdiť spoločnú antifašistickú tradíciu Slovákov a Čechov začali v súčasnosti nadobúdať nový význam. Aj tejto téme sa preto venovali vládne kabinety na svojom už piatom spoločnom zasadnutí v Ledniciach. Kultúra priponímania, príprava osláv dejinných výročí a vyhlásenie roka 2018 za rok sloven-



▲
Prezidenti krajín V4 na dvojdňovom samite v maďarskom Szekszárde diskutovali najmä o situácii na Balkáne a o obehomovom hospodárstve, 13. októbra 2017 (Foto: MZvEZ SR)



▲ Trilaterálne rokovanie predsedov vlád Slovenska, Česka a Rakúska v tzv. Slavkovskom formáte nadviazalo na prvé stretnutie, ktoré sa uskutočnilo v januári 2015 v Slavkove pri Brne, 22. júna 2017 (Foto: Úrad vlády SR)

sko-českej a česko-slovenskej vzájomnosti však predstavovali iba časť medzivládnej agendy. Ďalšou bola bezpečnostno-obranná oblasť. V nej sa výsledky premietli najmä do podoby nového zmluvného základu na spoluprácu pri vzájomnej ochrane vzdušného priestoru a z hľadiska vnútornnej bezpečnosti i do spustenia procesov testovania cezhraničných systémov elektronických identít. Jednou z kľúčových oblastí je viacročný finančný rámec a predpokladané zmeny v oblasti alokácie kohéznej politiky, ktoré ovplyvňujú ekonomický rast. Vo všetkých týchto oblastiach mal spoločný slovensko-český a česko-slovenský postup zmysel, a preto by sme vzájomnú koordináciu postojov radi zachovali.

Poľsko

Samit Trojmoria popri iných zahraničnopolitických témach považujeme za jednu z najvýraznejších iniciatív Poľska s možným presahom na Slovensko a naše vnímanie tejto témy zostáva jednoznačné. Ak sa Trojmorie v budúcnosti zameria na konkrétnu podporu v oblasti energetickej a dopravnej infraštruktúry, môže to mať pozitívne dôsledky pre nás i pre Úniu ako celok. Táto iniciatíva by však nemala byť politickou alternatívou k EÚ ani v rámci EÚ, ale mala by prispievať k spĺňaniu jej spoločných cieľov.

Slovenská diplomacia sa zároveň usilovala, aby očakávania od tejto iniciatívy nezatienili ďalšie aspekty a pozitívne smerovanie slovensko-poľskej bilaterálnej relácie, napríklad obrannú spoluprácu a v rámci tej spoločné slovensko-poľské vedúce pôsobenie v Kontrarozviedkovom centre výnimoč-

nosti NATO v Krakove či spoluprácu v rámci troch pohraničných euroregiónov so zameraním na rozvoj cestového ruchu, ochranu historického dedičstva a kultúrnu výmenu.



▲ Miroslav Lajčák absolvoval vo Varšave dvojstranné rokovanie s poľským ministrom zahraničných vecí Witoldom Waszczykowským, s ktorým hovoril o bilaterálnych, európskych aj medzinárodných otázkach, 5. septembra 2017 (Foto: MZVaEZ SR)

Maďarsko

Slovensko a Maďarsko spoločne investovali množstvo energie a úsilia do vybudovania pozitívnych vzťahov a dobrého susedského dialógu. Z výsledkov tohto procesu majú prospech obe strany a občania oboch štátov. Optiku vzájomných vzťahov sme sa preto snažili nastaviť na širšiu i regionálnu perspektívnu a v tomto trende by sme chceli pokračovať.

V tomto zmysle ako pozitívny moment a symbolický krok odstraňovania bariér z minulosti vnímame začiatok výstavby nového mosta spájajúceho mestá Komárno a Komárom po oboch stranach Dunaja s využitím zdrojov EÚ, čím sa výrazne posilnila dopravná infraštruktúra. Dôležitým medzínikom posilňovania energetickej bezpečnosti bol podpis zmluvy o výstavbe cezhraničných elektrických vedení a memoranda o porozumení o plynovode Eastring. Dosiahnuté výsledky zasadnutia zmiešaných dopravnoinfraštrukturých a hospodárskych komisií zároveň demonštrovali výraznú dynamiku činnosti v oboch oblastiach.

Rakúsko

Úroveň slovensko-rakúskej vzťahov bola uspokojivá a založená na silných ekonomických prepojeniach i praktickej spolupráci. Sme blízki susedia a rastúcu mieru kontaktov medzi našimi obyvateľmi považujeme za veľmi dôležitú. Chceli by sme ju však ešte zlepšovať, a preto pozitívne hodnotíme skutočnosť, že Rakúsko je naším druhým najväčším hospodárskym investorom, i vysoký potenciál, ktorý ponúka severné cestné prepojenie Bratislavu a Viedne a modernizácia existujúcej železničnej siete.

V kontaktoch s Rakúskom sme sa však neobmedzili iba na bilaterálnu spoluprácu. V rámci zvyšujúcich sa nárokov na koordináciu v multilaterálnej oblasti sa do popredia dostala potreba výmeny skúseností, blížiace sa predsedníctvo Rakúska v Rade Európskej únie a využitie našich poznatkov pri výkone SK PRES, ale aj nadchádzajúce predsedníctvo Slovenska v OBSE, pri ktorom chceme zase my čerpať z rakúskej skúsenosti.

Ukrajina

Ukrajina je naším susedom a priateľom, a preto máme prirodzený záujem pomáhať jej v úsilí o zabezpečenie lepšieho života pre všetkých jej obyvateľov aj prostredníctvom transferu slovenského know-how. Približovanie sa Ukrajiny k Európskej únii považujeme za spôsob stabilizácie priestoru na východ od našich hraníc. Uznávali sme preto európske ašpirácie Kyjeva a jeho snahu o politickú asociáciu a hospodársku integráciu. Ako hmatateľný výsledok sme vnímali vízovú liberalizáciu s EÚ. Pri spätnom pohľade ju jednoznačne hodnotíme ako ocenenie doteraz uskutočnených reform, prejav dôvery Únie i povzbudenie Ukrajiny v ďalších krokoch a zotrvaní v nastúpenom reformnom kurze.

Pri hodnotení bezpečnostnej situácie na juhovýchode krajinu sme svoju pozíciu tlmočili konštantne a jasne. Dlhodobo sme vyjadrovali a vyjadrujeme podporu minskému procesu a jeho implementácii.



Prezident Andrej Kiska sa stretol s rakúskym prezidentom Alexandrom Van der Bellenom, ktorý pricestoval na prvú oficiálnu návštavu Slovenska, 26. apríla 2017 (Foto: Kancelária prezidenta SR)

BILATERÁLNA SPOLUPRÁCA V EÚ

Nemecko

Nemecko ako garant európskej integrácie a zároveň svetová hospodárska i politická veľmoc pre nás ostáva strategickým zahraničnopolitickým partnerom. V prípade slovensko-nemeckej bilaterálnej relácie má jednoznačne zmysel začať bilanciu informáciou o objeme vzájomnej obchodnej výmeny. Tá tvorí približne päťinu celkového obratu nášho zahraničného obchodu, pričom Nemecko si zároveň udržalo pre nás mi-



Minister Miroslav Lajčák na stretnutiach s vrcholnými predstaviteľmi Ukrajiny vyjadril krajinu silnú podporu v reformnom procese a pri stabilizácii politickej a ekonomickej situácie. Na Ukrajinu vystevoval spolu s rezortnými partnermi z Maďarska a Česka, 11. apríla 2017 (Foto: MZVaEZ SR)

moriadne dôležitú prvú pozíciu v hodnotení aktívneho salda exportu tovarov. Naše kontakty s Nemeckom však neurčovali iba obchodné záujmy.

Identifikovaním nového priestoru na zintenzívnenie a prehľatie vzájomnej spolupráce sme zašli ešte ďalej. Toto nové nastavenie je osobitne dôležité v čase, keď budeme v rámci EÚ spoločne s Nemeckom zvažovať opatrenia na ďalšie skvalitnenie európskeho modelu vo viacerých klúčových oblastiach. Naším spoločným záujmom preto bolo nastaviť si systém vzájomných politických a expertných konzultácií, čo sa nám podarilo. Chceme, aby rezorty v pravidelných intervaloch na politickej úrovni bilaterálne zhodnotili, kde vidia možnosť užšej vzájomne výhodnej spolupráce. Tá má osobitný politický význam najmä v období, keď sa objavujú nové impulzy a iniciatívy v rámci európskeho procesu. Otázky súvisiace s budúcnosťou Únie, so spoločnou potrebou dostať európsky projekt bližšie k občanom, ale aj tie týkajúce sa migrácie či boja proti terorizmu sme tak dostali kvalitatívne na novú úroveň.

Francúzsko

Francúzsko zostáva pre Slovensko veľmi dôležitým partnerom, a to na poli tak bilaterálnom, ako i európskom a globálnom. Presvedča nás o tom 25 rokov úspešnej spolupráce, vďaka ktorej viedieme v podstate najkonkrétnejší dialóg na tému reformy EÚ.

Francúzsko vnímame ako významný motor zmien v Európe, a preto sme uvítali podnetu na otvorenie verejnej diskusie o budúnosti Európskej únie, vrátane francúzskeho návrhu na usporiadanie národných konventov v jednotlivých členských štátach. V otázke konceptu širokej verejnej diskusie o EÚ disponuje Slovensko značným know-how na základe vlastných skúseností s týmto formátom.

Jeden z najmarkantnejších výsledkov našej bilaterálnej spolupráce bolo začatie prác na novom – v poradí už treťom – Akčnom pláne strategického partnerstva na roky 2019 –



▲ Minister Miroslav Lajčák rokoval 6. júna so šéfom ruskej diplomacie Sergejom Lavrovom v Kaliningrade o ekonomickej spolupráci
(Foto: MZVaEZ SR)

2024 s cieľom podporiť rozvoj vzájomnej politickej aj sektorej spolupráce v nadchádzajúcim päťročnom období.

Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska

Hoci sme veľa pozornosti zameriavali na rokovania EÚ s Londýnom o podmienkach brexitu, dôležité zostávajú aj bilaterálne väzby medzi Slovenskom a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska. Naše vzťahy sú založené na silných väzbách, počnúc početnou slovenskou komunitou žijúcou na Britských ostrovoch a končiac vzájomnou obchodno-ekonomickou spoluprácou. Veľká Británia je siedmy najväčší obchodný partner SR a jednou z najväčších priamych zahraničných investícií na Slovensku je projekt britskej spoločnosti Jaguar Land Rover.

Slovensko preto zastáva názor, že Spojené kráľovstvo zostaňe vždy jedným z našich najbližších politických, ekonomických a bezpečnostných partnerov aj po odchode Londýna zo spoločného európskeho zväzku. Naše úsilie bolo maximálne koordinované v rámci EÚ a záväzok konštruktívnym spôsobom prispieť k dosiahnutiu výhodnej konečnej dohody o brexite pre nás ostáva platným aj do budúcnosti.

BILATERÁLNA SPOLUPRÁCA S VYBRANÝMI KRAJINAMI VO SVETE

Rusko

Úloha Ruska v medzinárodných vzťahoch je nespochybniteľná a takisto jeho vplyv na bezpečnosť a stabilitu vo svete. Keďže dynamický medzinárodný vývoj neumožňuje hľadať



▲ Brexit, práva Slovákov vo Veľkej Británii, bilaterálne vzťahy, bezpečnosť v Európe a západný Balkán boli témy, o ktorých hovorili štátny tajomník Ivan Korčok s britským ministrom zahraničných vecí Borisom Johnsonom, 26. septembra 2017 (Foto: MZVaEZ SR)

individuálne odpovede na stále sa množiace otázky, boli sme vždy zástancom vzájomnej otvorenej komunikácie, a to aj o témach, ku ktorým máme s ruskými partnermi rozličné postoje. Primerane sme sa teda snažili využívať nástroje, ktoré sme mali a máme k dispozícii na podporu slovensko-ruskej bilaterálnej relácie – politický dialóg, parlamentnú spoluprácu, hospodárske vzťahy i zintenzívnenie vzájomných väzieb v oblasti vedy, kultúry a vzdelávania.

Podarilo sa nám zastaviť pokles vzájomnej obchodnej výmeny, no uvedomujeme si aj rezervy, ktoré máme na úrovni podnikateľských subjektov. Zintenzívnenie ich spolupráce preto pre nás ostáva spoločným momentom do budúcnia. Svoje vzťahy sme zdynamizovali aj v oblasti vzdelávania. Úspešné definitívne uzavretie otvorenej otázky v súvislosti s cyklotrónovým centrom a jeho odovzdanie ruskej strane prinieslo Slovensku bezplatné vysokoškolské štúdium pre 200 študentov v oblasti jadrovej energie i v iných disciplinách na obdobie 15 rokov.

Ako príklad vzrastajúcej úlohy parlamentnej dimenzie diplomacie sme vnímali návštěvu predsedu Národnej rady SR Andreja Danka v Ruskej federácii, ktorý v rámci tej na pozvanie predsedu Štátnej dumy Vjačeslava Volodina oficiálne vystúpil v hornej komore ruského parlamentu.

Krajiny Východného partnerstva

Krajiny Východného partnerstva zaznamenali vo vzťahu k EÚ novú dynamiku. Reformné procesy v jednotlivých krajinách sme zo strany východných partnerov vnímali aj ako záväzok v nastavenom trende zotrať.

Postupné nadobúdanie platnosti asociačných dohôd a rozširujúca sa vízová liberalizácia vo vzťahu k jednotlivým krajinám Východného partnerstva bola pozitívnym signálom Európskej únie a výzvou pre krajinu, ktoré sa o zavŕšenie týchto procesov zatiaľ iba usilujú. Nad rámec angažovania sa v rámci Únie mala slovenská pomoc krajinám Východného partnerstva aj ďalšiu konkrétnu podobu.

S Ukrajinou sme spolupracovali najmä v oblasti energetiky, obnoviteľných zdrojov a preberania legislatívy a programov EÚ. Vo vzťahu k Moldavskej republike ako jednej z troch programových krajín slovenskej oficiálnej rozvojovej pomoci sme sa zamerali na spoločný slovensko-česko-maďarský projekt na posilnenie kapacít moldavského parlamentu a približovanie moldavskej normotvorby európskym zásadám. Aktívni sme boli aj na Kaukaze, tam SR sprostredkovala svoje skúsenosti gruzínskym partnerom pri vytváraní Európskej školy Východného partnerstva.

Krajiny západného Balkánu a Turecko

Reflexia nášho zahraničnopolitickej nastavenia vo vzťahu k západnému Balkánu nás utvrdila v presvedčení, že západný Balkán si vyžaduje podstatne viac našej pozornosti a musíme ho znova dostať medzi priority EÚ. Vývoj na západnom Balkáne zostáva otázkou našej dôveryhodnosti a jeho približovanie sa k Únii je aj v našom záujme.



Štátny tajomník Ivan Korčok oficiálne otvoril v macedónskom Skopje projekt Národný konvent o EÚ v Macedónsku, 9. novembra 2017
(Foto: SFPA)

V tomto zmysle sme ako pozitívny moment vnímali oznámenie vypracovania Stratégie na úspešné pristúpenie Srbska a Čiernej Hory do Európskej únie. Táto skutočnosť zmenila dynamiku procesu rozširovania predovšetkým časovým vymedzením ďalšieho možného rozširovania EÚ v roku 2025. Vo vzťahu k Belehradu sme boli aktívni aj prostredníctvom pomoci pri zabezpečení zvýšenej ochrany srbsko-bulharskej hranice a adekvátnie sme reagovali na rast záujmu o slovenský trh práce.

V Macedónsku sme privítali demokratickú zmenu politickej moci a podporili sme nový reformný potenciál krajinu. Otvorením Národného konventu o Európskej únii, spolufinancovaného prostredníctvom schémy SlovakAid, sme macedónskym partnerom poskytli unikátnu expertízu v oblasti integračného procesu. V Bosne a Hercegovine sme aj vdaka faktu, že naše veľvyslanectvo v Sarajeve prevzalo funkciu kontaktného veľvyslanectva NATO, mohli okrem národných činností spojených s touto funkciou stimulovať diskusiu o súčasných bezpečnostných hrozbách a tomu zodpovedajúcich reakciách. Slovenská republika sice nezmenila svoj postoj, pokiaľ



Minister Miroslav Lajčák sa so svojím tureckým partnerom Mevlütom Čavuşogluom venovali aj cyberskej otázke, Rusku a Ukrajine, 26. mája 2017 (Foto: MZVaEZ SR)



▲ Prezident Andrej Kiska a minister Miroslav Lajčák na oficiálnej návštive Izraela, počas ktorej absolvovali aj pracovnú návštěvu Palestíny, 28. marca 2017 (Foto: Kancelária prezidenta SR)

ide o neuznanie unilaterálne vyhlásenej nezávislosti Kosova, no zároveň prispievala k jeho socioekonomickejmu rozvoju. Tradične sme podporili európsku perspektívnu regiónu i celkového napredovania dialógu Belehrad – Prišina.

Náležitú pozornosť sme venovali slovensko-tureckým vzťahom, a to najmä v kontexte zvýšeného napäcia na tureckom území. Pokus o prevrat, pretrvávanie výnimočného stavu a celkový dramatický regionálny vývoj negatívne vplývali na komunikáciu s EÚ a jej členskými štátmi, čo ešte spomalilo prístupový proces krajiny. Napriek tomu sa migračnú dohodu medzi Bruselom a Ankarou podarilo udržať pri živote.

Spojené štaty americké a Kanada

Vzájomné väzby medzi Slovenskou republikou a Spojenými štátmi americkými sú dlhodobé a trvácne. Sme spojencami v NATO, realizujeme spoločné aktivity v regiónoch, ktoré sú prioritné pre našu zahraničnú politiku, a máme zhodné stanoviská v klúčových oblastiach spoločného záujmu, ako sú energetika, bezpečnosť či boj proti terorizmu. Nedávna minulosť nám však pripomerala, že euroatlantické partnerstvo je potrebné nielen kultivovať a chrániť, ale že naň budeme musieť aj adekvátnie finančne prispieť.

Na zvolenie prezidenta Donalda Trumpa a na vytvorenie novej administratívy sme zareagovali rýchlo a pozitívne stretnutím na úrovni rezortných kolegov Miroslava Lajčáka a Rexa Tillersona. Návštevu prezidenta Trumpa na samite Trojmoria sme vnímali ako prejav záujmu novej americkej administratívy o región strednej a východnej Európy.

Spolu s americkými partnermi sme začali vyvíjať spojenecné úsilie s cieľom potvrdiť aliančné bezpečnostné garancie a nadviazať na sľubne sa vyvijajúcemu spoluprácu EÚ s NATO. Potvrdením strategického slovensko-amerického partnerstva v oblasti bezpečnosti a obrany bolo dodanie novej vojenskej techniky v podobe prvých dvoch viacúčelových vrtuľníkov UH-60 Black Hawk i zvýšené tempo spoločných cvičení Ozbrojených síl SR s americkými jednotkami z Národnej gardy štátu Indiana. Zintenzívnenie kontaktov medzi Slo-



▲ Prezident Andrej Kiska na pôde Senátu mexického parlamentu hovoril o prehĺbení spolupráce aj v oblasti inovácií, vedy, výskumu a kultúry, 23. novembra 2017 (Foto: Kancelária prezidenta SR)

venskom a stredoamerickým federálnym štátom sa prejavilo v naštartovaní spolupráce v oblasti podpory obchodu a investícii. V prípade rozvojovej pomoci zasa Washington opäť podporil spoločné slovensko-americké projekty SlovakAid v krajinách západného Balkánu a Východného partnerstva. Vynikajúce vzťahy sú zároveň predpokladom na nové posilnenie politického dialógu s USA. Ten ostáva našou prioritou aj v budúcnosti.

Celonárodné oslavys 150. výročia založenia Kanady sme sa snažili využiť na prezentáciu SR ako modernej krajiny, ktoréj krajanská komunita patrí k prirodenej a aktívnej súčasti rozmanitej kanadskej spoločnosti. Prezentačné podujatie Slovenský deň, ktoré bolo najväčším svojho druhu v Kanade od vzniku samostatnej slovenskej štátnosti, navštívilo niekoľko tisíc návštevníkov. Kanadu sme zároveň vnímali ako partnera na dialóg v širšom formáte. Pokračovanie zabehnutého formátu konzultácií politických riaditeľov V4 a Kanady a vytvorenie novej zmluvnej platformy na ďalšie prehľbovanie politických väzieb a obchodnej výmeny medzi Bruselom a Ottawou s multiplikačným efektom na našu krajinu sú toho jednoznačným dôkazom.

Krajiny Latinskej Ameriky

Vo vzťahu ku krajinám Latinskej Ameriky sme pokračovali v procese oživovania dialógu s dôrazom na obchodno-ekonomickú dimenziu. Ako najvýznamnejšiu udalosť sme hodnotili historicky prvú oficiálnu návštevu slovenského prezidenta v Mexiku, ktorej reálnym výsledkom bolo rozšírenie slovensko-mexickej zmluvnej základne a v rámci presadzovania našich národných záujmov v oblasti ekonomickej diplomacie aj výmena na úrovni skupiny podnikateľov a zástupcov vedeckých inštitúcií.

S najväčšou krajinou Latinskej Ameriky, Brazíliou, sme udržiavali dialóg na všetkých úrovniach. V tomto duchu sa nám v rámci Slovensko-brazílskej obchodnej komory podarilo vytvoriť podmienky na ďalšie rozširovanie vzájomnej obchodno-ekonomickej spolupráce a podpisom Memoranda o porozumení v oblasti cestovného ruchu sme, ako veríme,

podnietili prílev brazílskych turistov i turistov z ďalších latin-skoamerických krajín k nám.

Pomerne živá bola interakcia s Kubou. Vzťahy medzi našimi dvoma krajinami, tak ako medzi Kubou a EÚ, zažívajú pozitívne obdobie. Naše bilaterálne vzťahy sú veľmi dynamické a predpokladom na to sa stala aj nová politika kubánskej vlády a politika reforiem. Ambiciozni zostávame aj do budúcnia. Slovenské firmy pomôžu pri rekonštrukcii energetickej sústavy dvoch elektrárn na Kube a na postgraduálny študijný pobyt sa pripravuje 70 záujemcov zo Slovenska. Podarilo sa nám tiež plniť dohodu súvisiacu s aplikáciou a testovaním lieku na liečbu tzv. diabetickej nohy v SR. Ten sa využíva vo viac ako 25 krajinách sveta, v EÚ však ešte nie je certifikovaný, pričom naša krajina je prvou, ktorá robí klinické skúšky.

Krajiny juhovýchodnej Ázie

Indiu vnímame ako významného regionálneho hráča, ktorý má záujem zvyšovať svoj vplyv v globálnom svete, i ako krajinu s mimoriadnym ekonomickým aj ľudským potenciálom. Slovensko-indické podnikateľské fórum v spolupráci s Federáciou indických obchodných komôr, ako aj otvorenie nového honorárneho konzulátu SR v indickom Bangalúre sú dôkazom, že v slovensko-indických vzťahoch zavial nový viesťor, ktorý prináša inú perspektívnu. Obe krajinu chcú využívať spoločné platformy na nadviazanie kontaktov, výmenu skúseností a technológií s cieľom identifikovať nové príležitosti a zavŕšiť rozbehnuté podnikateľské projekty.

Vo vzťahu k Čine sme vnímali najmä jej rastúcu úlohu pri riešení globálnych a regionálnych výziev, vrátane klimatických zmien a implementácie rozvojovej Agendy 2030. Sme

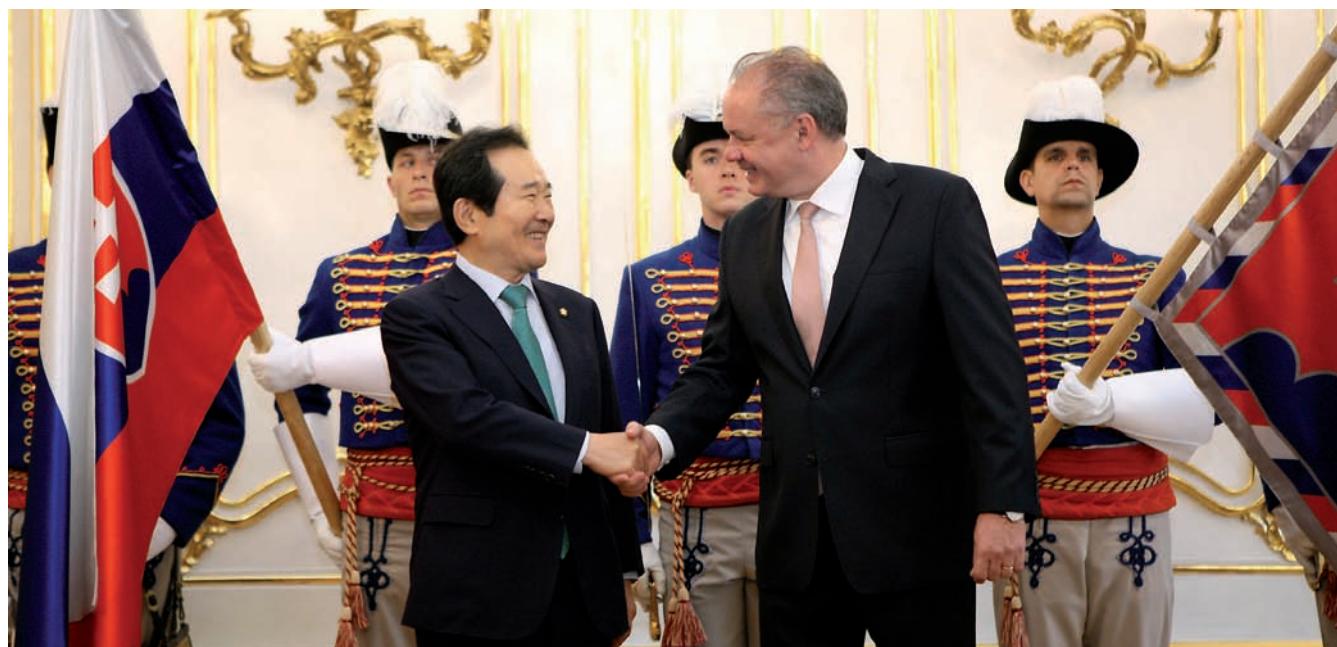
presvedčení, že vzájomná spolupráca má čo ponúknut' obom stranám. Čínske ambície týkajúce sa ďalšieho posilňovania vlastného vplyvu v zahraničí potvrdil aj 19. zjazd Komunistickej strany Číny.

Ekonomické a zároveň politické iniciatívy Jeden pás, jedna cesta a Námorná cesta 21. storočia napomáhali smerovaniu Číny k postaveniu najsilnejšej svetovej ekonomiky a posilňovali jej pozície v bezprostrednom susedstve i vo vzdialenejších regiónoch. Aj z tohto dôvodu by podobné výrazné ekonomicke projekty a iniciatívy presadzované Pekingom malo Slovensko zmysluplnie využiť. Účasť predsedu vlády SR na samite 16 krajín strednej a východnej Európy a Číny jednoznačne prispela k postupnej obnove potenciálu slovensko-čínskej relácie s ambíciou dať jej novú dynamiku a smerovanie.

Krajiny Blízkeho a Stredného východu a subsaharskej Afriky

Náš pretrvávajúci záujem o dianie na Blízkom východe určovali viaceré tradičné i súlubne sa rozvíjajúce vzťahy.

Vzťahy s Izraelem začali čoraz viac nadobúdať charakter strategickej všeestrannej spolupráce. Potenciál izraelských miest by sme radi perspektívne využili pri budovaní väzieb s našimi centrami výskumu a vývoja. Tel Aviv ako druhé najinovatívnejšie miesto na svete či Haifa ako svetová metropola kybernetickej bezpečnosti pre nás znamenajú príslub tematicky bohatého potenciálu Izraela, ktorý by sme radi prepojili s očakávaniami našej inovačnej a vedeckej komunity. V tomto duchu sa niesli aj politické kontakty na úrovni vedúcich predstaviteľov slovenskej a izraelskej diplomacie.



Prezident SR Andrej Kiska 19. októbra prijal predsedu Národného zhromaždenia Kórejskej republiky Sjeho-Kjuna Čunga pri príležitosti jeho oficiálnej návštavy Slovenska. V rozhovore obe strany vyzdvihli vysokú úroveň bilaterálnych vzťahov medzi Slovenskom a Kórejskou republikou, ktorých pilierom je hospodárska spolupráca (Foto: Kancelária prezidenta SR)



V dňoch 29. novembra až 1. decembra sa v Bratislave druhý raz konala spojená 10. konferencia SET PLAN 2017 a 11. Stredoeurópska energetická konferencia, pričom konferencia SET PLAN sa po prvý raz konala dvakrát po sebe v tom istom členskom štáte (Foto: SFPA)

EKONOMICKÁ DIPLOMACIA V PROSTREDÍ GLOBÁLNEJ KONKURENCIE

Slovensku sa ekonomicky darí, máme historicky najnižšiu nezamestnanosť, čo predstavuje priestor pre našich ekonomických diplomatov v zahraničí, aby využili ponúkaný potenciál. Úlohu ministerstva v oblasti ekonomickej diplomacie preto treba vnímať ako úlohu koordinátora, integrátora a akcelerátora procesov. V dnešnej dobe je ekonomická diplomacia neoddeliteľnou súčasťou výkonu zahraničnej politiky a pracuje s ňou takmer každý náš zastupiteľský úrad. Máme tak lepšie spojenie s podnikateľským priestorom, a teda aj informácie o jeho kapacitách.

Za výkon ekonomickej diplomacie zodpovedá 76 vedúcich bilaterálnych diplomatických misií SR a na prioritách ekonomickej diplomacie už tradične spolupracujú viacerí aktéri vrátane Rady vlády SR na podporu exportu a investícii a Rady pre strategické riadenie, koordináciu a kontrolu činnosti SARIO. Aj ekonomická diplomacia si vyžaduje analýzu, ktorá je *de facto* základom jej úspešného presadzovania a uskutočňovania. Preto sa dlhodobo snažíme analyzovať jednotlivé krajinu sveta podľa regionálnych zoskupení v kontexte ich aktuálneho a očakávaného vývoja, charakterizovať súčasné postavenie SR v teritóriach a identifikovať obchodné príležitosti pre slovenské firmy. Je pre nás pozitívnym signálom, že dnes už sú výsledky týchto expertných činností zreteľné a merateľné.

V roku 2017 sme úspešne vybavili 3 796 dopytov a ponúk slovenských a zahraničných podnikateľských subjektov na dovoz a vývoz tovaru a poskytnutie služieb a zároveň sme sprostredkovali informácie o vypísaní 775 verejných obstarávaní v krajinách akreditácie alebo priakreditácie, kde sme zrealizovali 474 prezentáčnych podujatí. Okrem toho sa Slovensko prostredníctvom svojich delegácií zúčastnilo na 376 výstavách a veľtrhoch v zahraničí a zabezpečili sme spolu 223 podnikateľských misií alebo podnikateľských fór. V rámci rezortu sme schválili 23 nových projektov ekonomickej diplomacie, to znamená investičných projektov, exportných projektov, vedeckovýskumných a vzdelávacích projektov či projektov v oblasti cestovného ruchu.

Naše bilaterálne ekonomické snaženie bolo viditeľné predovšetkým v individuálnych sektورoch s cieľom posúvať štruktúru slovenskej ekonomiky k vyššej hodnote. Náštevami na vysokej úrovni v Izraeli, Ománe či Spojených štátach amerických sme chceli poukázať na skutočnosť, že

nám ide o kontakty s krajinami, kde vidíme inovačný a vedecko-technický potenciál. Intenzívne sme vnímali aj svoje obchodné vzťahy s Berlínom, a to i v nadväznosti na podpisanie memoranda o prehľbenom štruktúrovanom dialógu medzi Slovenskom a Nemeckom. V tomto zmysle nie je prekvapením, že bratislavský závod Volkswagen Slovakia je naďalej najviditeľnejším symbolom slovensko-nemeckej ekonomickej spolupráce.

Pozornosť našej zahraničnopolitickej činnosti sa tradične sústredila na geograficky vzdialenejšie a na prvý pohľad možno exoticejšie krajinu. Dialóg EÚ s krajinami Strednej Ázie a nová zmluvná základňa v prípade Kazachstanu a Kirgizska o rozšírenom partnerstve či spolupráci sú príslubom, že vzťahy s týmito krajinami budú na diplomatickej mape viditeľnejšie a aktívnejšie. Vzhľadom na rozbiehajúci sa projekt novej Hodvábnej cesty sme sa snažili vytvárať vhodné podmienky na rozvoj ekonomických a obchodných vzťahov prostredníctvom slovenského pavilónu na EXPO v Astane



Ako súčasť pravidelnej porady ekonomických diplomatov zorganizovalo ministerstvo v spolupráci s agentúrou SARIO Slovenské exportné fórum, ktoré bolo priestorom na výmenu skúseností ekonomických diplomatov vyslaných na zahraničné misie a ďalších aktérov obchodnej diplomacie na národnej úrovni so slovenskými podnikateľmi, Bratislava 21. júna 2017 (Foto: MZVaEZ SR)

či podnikateľských misií ako súčasti ministerských delegácií. V kontexte rastúceho strategického významu regiónu Strednej Ázie a so zretelom na závery trinásteho Výročného zasadnutia ministrov zahraničných vecí Európskej únie a Strednej Ázie v Uzbekistane sme podporili záväzok EÚ vedúci k vzájomným vzťahom s krajinami Strednej Ázie, ktoré by sme radi videli ako pevný základ regiónu založeného na princípoch zodpovednosti, spolupráce, stability, bezpečnosti a udržateľného rozvoja.

Juhovýchodnú Áziu zase naďalej vnímame ako dynamické centrum svetového obchodu a financí s najrýchlejšie rastúcimi ekonomikami. Tento región s množstvom príležitostí na spoluprácu pre slovenské podnikateľské a výskumné subjekty sme preto sledovali veľmi pozorne. Ázijské krajinby boli pre SR dôležitým zdrojom priamych zahraničných investícií s vyššou pridanou hodnotou a potenciálom v oblasti výskumu a vývoja. Určite stojí za zmienku, že celková výška priamych zahraničných investícií v SR z krajín Ázie dosiahla výšku takmer tri a pol miliardy eur, pričom platí, že krajinby ako Kórejská republika, Taiwan či Japonsko u nás doteraz vytvorili viac ako osemnásťtisíc pracovných miest.

Vzostupnú tendenciu mala aj európsko-ázijská spolupráca. Vo finálnom štádiu rokovania sa minulý rok nachádzala zmluva o voľnom obchode medzi EÚ a Japonskom. Ten by v prípade realizácie predstavoval až 30 % svetového HDP. Na kontinent Ázie sme sa v minulom roku pozerali aj vo svetle brexitu. Keďže doteraz boli Britské ostrovy bránou pre ázijské

investície do EÚ, po ich odchode je reálne uchádzať sa o viac priamych zahraničných investícií, ktoré by našli uplatnenie práve v našich geografických súradniach. Z tohto dôvodu sme podporovali napr. posilnenie vyšehradsko-japonskej platformy spolupráce s dôrazom na vedeckovýskumnú oblasť.

V oblasti multilaterálnej ekonomickej diplomacie boli pre nás podstatné aktivity, ktoré sme sa snažili zamierať na pre-sadzovanie záujmov SR pri príprave dohôd v štruktúrach EÚ. Pravdepodobne najviac sa diskutovalo o Dohode o voľnom obchode s Kanadou (CETA) a jej predbežnom uplatňovaní, ktoré sa začalo minulý rok. Nemenej podstatné boli rokovania Výboru pre obchodnú politiku Rady EÚ o Transatlantickej dohode o obchodnom a investičnom partnerstve (TTIP). Naši diplomatia pri hľadaní nových príležitostí na hospodársku spoluprácu zaostrili na všetky svetové strany, preto sme privítali, keď sa začali rokovania v oblasti modernizácie obchodnej časti Globálnej dohody medzi EÚ a Spojenými štátmi mexickými a s krajinami Mercosuru.

STARTUPOVÉ SYSTÉMY, INOVÁCIE A ZNALOSTNÁ EKONOMIKA

Naša diplomacia v tejto oblasti ostáva jednoznačne na tepe dňa. Venovali sme náležitú pozornosť znalostnej ekonomike, uskutočniteľnosti zámerov priemyslu 4.0, témam robotizácie a čoraz nástojčivejšej potrebe informatizácie a budovania inteligentných miest. Keďže za jeden z nosných nástrojov



Štátny tajomník Lukáš Parízek 27. novembra 2017 spoluotvoril trojdňovú 2. ministerskú konferenciu China and Central Eastern Europe – Innovation Forum 2017 o spolupráci v oblasti inovácií vo formáte Čína + 16 krajín strednej a východnej Európy (Foto: MZVaEZ SR)



Na Slovensko-vietnamskom obchodnom fóre vystúpil aj podpredseda vlády pre ekonomiku Vietnamskej socialistickej republiky Vuong Đinh Huệ. Obchodná výmena medzi krajinami sa od znovuotvorenia zastupiteľského úradu SR vo Vietname v roku 2008 zvýšila 30-násobne (Foto: MZVaEZ SR)

ekonomickej diplomacie považujeme inovačné fóra, pristúpili sme k ich zorganizovaniu.

Ako príklad uvádzame slovensko-francúzske obchodné fórum Ville intelligente – Inteligentné mesto, ktoré bolo otvorené v októbri 2017 a na ktorom okrem rezortu diplomacie spolupracovali Ministerstvo hospodárstva SR, Francúzsko-slovenská obchodná komora, Francúzsky inštitút v Bratislave a Slovak Business Agency.

Letná škola Smart Cities, ktorá bola vo švédsko-dánskej kooperácii predstavená primátorom, zástupcom samospráv a predstaviteľom ústredných orgánov štátnej správy, predstavuje ďalší príklad v tejto oblasti. Rezort diplomacie pripravil aj startupový ekosystém SR a jeho prepojenie so zahraničím. Naša viditeľná stopa bola zachytená prostredníctvom podujatí Cybersecurity V4 + US vo Washingtone, CEEC Innovation Summit vo Varšave, Start-ups and Innovation v Dubline, Bussines Forum v San Franciscu či Start-up HUB v Bangalúre. Cestu sa snažíme razíť aj podmienkam pre vedu, výskum a transfer technológií vo formáte Čína + 16 krajín strednej a východnej Európy. V tomto zmysle sme ako významný počin vnímali vytvorenie a sfunkčnenie Virtuálneho centra transferu technológií 16 + 1 partnerstva a jeho sekretariátu v našom hlavnom meste.

EXPO ASTANA 2017

V rámci projektu EXPO bol tradične prítomný slovenský pavilón. Minulý rok kladol dôraz na témy energetickej budúcnosti a umožnil 115 krajinám sveta a 22 medzinárodným organizáciám prezentovať vlastnú predstavu o možnostiach využitia moderných technológií v oblasti obnoviteľných zdrojov energie. Z hľadiska národných priorit bol náš záujem o tému a projekt evidentný. Národný pavilón SR získal druhé miesto za dizajn a pritiahol pozornosť viac ako 311 000 návštěvníkov.



V Bratislave sa konalo 9. zasadnutie Zmiešanej komisie pre hospodársku a obchodnú spoluprácu medzi ministerstvom hospodárstva a indickým ministerstvom priemyslu a obchodu. Sprievodným podujatím zasadnutia bolo podnikateľské fórum, ktoré organizovala agentúra SARIO v spolupráci s Federáciou indických obchodných a priemyselných komôr, 21. apríla 2017 (Foto: SARIO)

ENERGETICKÁ BEZPEČNOSŤ

Tému energetickej bezpečnosti sme vnímali okrem iného prostredníctvom podpory procesov diverzifikácie zdrojov a dopravných trás. Naša politika bola v tejto oblasti konštantná – zachovať prepravný ukrajinský koridor a udržať prepravnú kapacitu cez naše územie a infraštruktúru. Aj v otázke projektu Nord Stream 2 sme boli principiálni. Zdôrazňovali sme potrebu súladu projektu s európskym *acquis* a argumentovali v prospech diverzifikácie nielen trás, ale predovšetkým zdrojov plynu do Európy.



Slovenský stánok nechýbal ani na veľtrhu Transport Logistic 2017, ktorý sa konal v nemeckom Mnichove 9. – 12. mája 2017. Na veľtrhu sa predstavilo viac ako 2 000 vystavovateľov zo 60 krajín sveta (Foto: MZVaEZ SR)



Prezident Andrej Kiska počas svojej historicky prvej návštěvy Kene navštívil okrem iného vzdelávacie a rehabilitačné centrum Songa Mbele na Masomo, 14. februára 2017 (Foto: Kancelária prezidenta SR)

ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCA A HUMANITÁRNA POMOC

5

Slovenská rozvojová spolupráca v roku 2017 úspešne pokračovala v realizácii rozvojových projektov a vo využívaní dostupných nástrojov a mechanizmov v prioritných krajinách a stanovených sektoroch, vychádzajúc pritom zo Stratégie rozvojovej spolupráce SR na roky 2014 – 2018 a Zamerania bilaterálnej rozvojovej spolupráce SR na rok 2017.

Významná časť pomoci smerovala do zvereneckých fondov Európskej únie, vytvorených s cieľom reagovať na pretrvávajúcu migračnú a utečeneckú krízu. V roku 2017 sme v odpovedi na zlú situáciu na Stredomorskej migračnej trase prispeli mimoriadnym finančným príspevkom 1 mil. eur do

Núdzového zvereneckého fondu EÚ pre Afriku na krajiny severoafrického okna (Líbya). V rámci spolupráce krajín V4 sme na začiatku roka 2018 spoločne vyplatili dodatočný finančný príspevok vo výške 35 mil. eur na projekt implementovaný v Líbyi. Slovenská republika zároveň začiatkom roka 2018 prispela sumou 500 000 eur, ktorá bola určená na pomoc krajinám Sahelu.

V decembri 2017 bol oficiálne odštartovaný projekt krajín V4 financovaný zo zdrojov Núdzového zvereneckého fondu Európskej únie pre Afriku v Keni v celkovej hodnote 2 mil. eur. Hlavným manažérom projektu je Slovenská agentúra



Prezident Andrej Kiska sa počas oficiálnej návštevy Kene oboznámil s viacerými projektami, ktoré sa implementujú s podporou SlovakAid
(Foto: MZVaEZ SR)



Štátny tajomník Lukáš Parízek oficiálne spustil spoločný projekt krajín Vyšehradskej štvorky zameraný na riešenie príčin nelegálnej migrácie a stabilizáciu krajín Afriky, 14. decembra 2017 (Foto: MZVaEZ SR)

pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu. Schválenie tejto iniciatívy predstavovalo úspešné zavíšenie nášho dlhodobého úsilia o zavedenie nových foriem rozvojovej spolupráce.

Dôležitou udalosťou a signálom Slovenskej republiky pre partnerov z afrického kontinentu bola historicky prvá oficiálna návšteva slovenského prezidenta v Kenskej republike začiatkom roka 2017. Jej hlavný obsah súvisel najmä



ADRA (Adventist Development and Relief Association) Slovensko v roku 2017 úspešne dokončila projekt v Moldavsku, kde má iba tretina obyvateľstva prístup k zdravotne vyhovujúcej pitnej vode a pripojenie k verejnej kanalizácii na vidiek má len 1 % ľudí (Foto: ADRA Slovensko)



V dňoch 2. a 3. novembra 2017 prebehlo v Moldavsku školenie pre učiteľov na tému voda v rámci projektu Vodovod Bardar – prístup k zdravotne vyhovujúcej pitnej vode, zlepšenie zdravia občanov a udržateľný manažment vodovodného systému, ktorý realizuje Regionálna rozvojová agentúra Senec – Pezinok (Foto: Peter Tomášek)

s ekonomickou oblasťou a s potvrdením dlhodobého trendu angažovania sa SR v rozvojovej spolupráci v Keni. Slovensko bude v budúcnosti pokračovať v spolupráci s vybranými africkými krajinami s ešte väčším dôrazom a širším regionálnym záberom ako doteraz. Zhoršujúca sa politická, bezpečnostná a humanitárna situácia v Somálsku, Etiópii či Južnom Sudáne a Ugande si bude vyžadovať posilnenie konkrétnych a cielených aktivít EÚ v regióne. SR zároveň vždy apelovala aj na regionálnych hráčov. Bez ich zapojenia, najmä bez zapojenia Africkej únie, nebude možné ukončiť boje a nájsť politické riešenia s víziou celkovej stabilizácie tejto časti sveta.

Okrem pilotného projektu krajín V4 v Keni financovaného zo zdrojov Európskej únie sme rozvojovú spoluprácu posúvali dopredu aj inými formami. Pozitívnym príkladom bol projekt realizovaný v Macedónsku zameraný na odozvadanie skúseností s približovaním sa k Únii prostredníctvom schémy Národný konvent o EÚ. Ďalším príkladom je regionálny kurz pre partnerov z Moldavska, Ukrajiny a Gruzínska o problematike rodových aspektov v podnika-

ní, ktorý bol realizovaný v spolupráci s izraelskou rozvojovou agentúrou MASHAV. V tejto úspešnej spolupráci bude SR pokračovať.

Uskutočnili sme niekolko bilaterálnych rokovaní s vybranými národnými rozvojovými agentúrami iných donorov a medzinárodnými organizáciami, ako napríklad talianskou rozvojovou agentúrou (IADC), nemeckou rozvojovou agentúrou (GIZ) či americkou rozvojovou agentúrou (USAID) a organizáciou OSN UNESCO, s cieľom možnej budúcej spolupráce v tejto oblasti.

V rámci humanitárnej pomoci Slovenská republika v roku 2017 pokračovala v úspešnom implementovaní humanitárnych projektov prostredníctvom slovenských a lokálnych mimovládnych organizácií v cieľovom regióne Sýrie a jej susedných krajín Blízkeho a Stredného východu. Projekty sú zamerané na poskytnutie zdravotnej starostlivosti a vzdelávania. SR plánuje pokračovať v implementácii humanitárnych projektov rozšírením konečných prijímateľov o relevantné krajiny afrického kontinentu, napr. o Južný Sudán.



Organizácia Človek v ohrození úspešne ukončila projekt v Iraku. Na severe krajiny dokončila výstavbu nových tried, zabezpečila doučovanie detí presídľencov, poskytovala psychologickú pomoc deťom či výcvik pedagógom (Foto: Človek v ohrození)



EXPO 2017 v Astane poskytlo príležitosť na prezentáciu Slovenskej republiky v regióne s vysokým potenciálom na spoluprácu (Foto: MZVaEZ SR)

MODERNÁ ASISTENCIA OBČANOM

6

Konzulárna služba predstavuje mimoriadne dôležitú súčasť celkovej činnosti rezortu diplomacie a v istom zmysle vždy bola najbližšie k občanovi. Slovenskí konzulární úradníci zabezpečovali efektívnu ochranu našich občanov v cudzích štátach a poskytovali im pomoc pri riešení problémov v nádzových situáciách.

Pri hodnotení dosiahnutých výsledkov konzulárnej služby SR v roku 2017 treba zohľadniť podstatné faktory ovplyvňujúce úlohy, ktoré zabezpečuje, akými sú napr. počet kon-

zulárnych pracovísk zastupiteľských úradov a ich personálny stav, elektronizácia konzulárnej agendy, bezpečnostná situácia a teroristické hrozby vo svete, zmeny vo vízovej a pobytovej politike a pod.

V roku 2017 zabezpečovalo konzulárne služby v prospech slovenských občanov i cudzincov 72 zastupiteľských úradov SR. Personálne boli všetky obsadené celkovo 82 diplomatickými zamestnancami a konzulárnymi úradníkmi; 57 z nich vykonávalo konzulárnu agendu v rámci kumulovaných funkcií

From: Štubňová Dana
Sent: Friday, June 23, 2017 10:14 AM
To: Motesicka Viera /ZU Kodan/MZV
Cc: Cisarova Andrea; Pagac Juraj
Subject: Vynesenie (priaznivého) rozsudku v prípade maloletého Martina Horvátha

Vážená pani Motešická,

dovoľte mi, aby som Vám v mene *Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže* vyjadrila úprimné poďakovanie za Vašu svedomitú prácu a profesionálny i osobný prínos k úspechu dosiahnutému v tejto právnej veci.

S úctou,

Mgr. et Mgr. Dana Štubňová, BSBA

Medzinárodnoprávne oddelenie/Legal Department

*Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže/
Centre for the International Legal Protection of Children and
Youth*

*Špitálska 8, P.O.BOX 57
814 99 Bratislava
Slovak Republic*

Ďakovné listy spokojných občanov



Bratislava, 15. júna 2017

Vážený pán minister,

dovoľte mi, aby som touto cestou vyjadrila poďakovanie za veľmi ústredový prístup a pomoc Vašej zamestnankyne pani Ivane Judiakové – vicekonzulke v Shanghaji.

Pani Ivana Judiaková nám bola veľmi nápmocná pri riešení problémov s dopravou a ubytovaním pri zrušení odletu Sahnghai – Viedeň.

Prajem Vám, aby ste mali ďalšiu takýchto zamestnancov, ktorí sú ochotní a nápmocní pomôcť v nádzii, nie len svojim krajanom v zahraničí.

S úctou a prialiským pozdravom

Dana Klučárová

Vážený pán minister
Miroslav Lajčák

Hiboká cesta 2
811 04 Bratislava



▲ V roku 2017 sme otvorili viacero honorárnych konzulátov. Na fotografiách slávnostné otvorenia konzulátov v Soule, Haife, Bejrúte a Breste (Foto: MZVaEZ SR)

(zastupovanie vedúceho zastupiteľského úradu, politická agenda, ekonomická diplomacia, vnútorný chod úradu, hospodárska agenda, bezpečnostná agenda a pod.), v piatich

prípadoch išlo priamo o vedúcich zastupiteľských úradov. Do plnenia úloh konzulárnych pracovísk boli zapojení traja administratívni zamestnanci a zmluvné a miestne sily.



▲ Čoraz častejšie návštavy umeleckých súborov aj za hranicami nášho štátu zvyšujú nároky na kvalitu a rozsah konzulárnych služieb. Na fotografiu folklórny súbor Dopravár v Pekingu (Foto: MZVaEZ SR)

V zmysle zamerania zahraničnej a európskej politiky bola pozornosť konzulárnej služby sústredená na poskytovanie plnohodnotnej a spôsahlivej konzulárnej pomoci slovenským občanom v zahraničí. Prvotným cieľom jej činnosti bola konzulárna asistencia a konzulárny krízový manažment, zvyšovanie úrovne a dostupnosti konzulárnych služieb, ochrana záujmov našich občanov v zahraničí a presadzovanie vymožiteľnosti práva ako dôležitého nástroja ochrany občanov v zahraničí.

Do oblasti vízovej praxe sa premietlo predovšetkým rozhodnutie EÚ o zrušení vízovej povinnosti pre občanov Ukrajiny, ktorí sú držiteľmi biometrických pasov. Ťažisko činnosti slovenského veľvyslanectva a generálneho konzulátu, ktoré pôsobia na Ukrajine, sa tak presunulo do oblasti pobytovej agendy. Pokračoval aj proces uzatvárania dvostranných zmlúv o zastupovaní vo vízovom konaní.

Počet zastupiteľských úradov, ktoré boli pripravené zabezpečiť výkon väčšiny konzulárnych služieb prostredníctvom

elektronických modulov, vyvinutých v rámci národného projektu Operačný program informatizácie spoločnosti, stúpol na 63. Bez možnosti využitia príslušných elektronických aplikácií zostáva 9 úradov poverených výkonom konzulárnych funkcií, na ktorých nie sú vytvorené vhodné technické podmienky na elektronizáciu konzulárnej agendy.

Na vysokú cezhraničnú mobilitu Slovákov reagovala konzulárna služba aj formou zlepšenia ich informovanosti pred cestou do zahraničia. Na tento účel boli využívané doplnkové formy konzulárnych služieb, predovšetkým činnosť Konzulárneho informačného centra, informácie publikované na webovom sídle rezortu, uvítacie SMS, mobilná aplikácia Svetobežka a tlačové konferencie o turistickej sezóne. Rozšírené boli aj možnosti a dostupnosť využitia aplikácie dobrovoľnej registrácie pred cestou do zahraničia. Súčasťou siete ZÚ SR, ktoré sa podieľajú na poskytovaní pomoci a služieb slovenským občanom v zahraničí, sú konzulárne úrady vedené honorárnymi konzulárnymi úradníkmi.

Porovnanie výsledkov konzulárnej činnosti zabezpečovej v rokoch 2013 – 2017

Druh konzulárnej služby/činnosti	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Konzulárna pomoc občanom SR v núdzi	3 091	3 460	4 079	4 073	3 885
Overenie vykonané na zastupiteľských úradoch v zahraničí (vrátane prekladov)	33 637	38 033	43 669	47 875	51 209
Overenie zabezpečené legalizačným pracoviskom MZVaEZ SR	4 287 (z toho 679 apostilov)	4 319 (z toho 726 apostilov)	4 359 (z toho 745 apostilov)	4 118 (z toho 885 apostilov)	5 247 (z toho 1 047 apostilov)
Vybavenie žiadostí o vystavenie cestovných pasov	10 733	13 556	14 430	14 695	15 384
Vystavenie diplomatických a služobných pasov	649 + 528	642 + 396	558 + 270	685 + 478	691 + 604
Vyžiadané občianske preukazy	627	978	1 332	1 081	3 691
Vyžiadané vodičské preukazy	544	545	615	618	685
Zápis matričných udalostí a žiadosti o matričné doklady	7 690	8 122	8 087	8 324	8 253
Osvedčenie/potvrdenie o štátnom občianstve SR	1 999	2 226	2 387	2 368	2 418
Žiadosť o udelenie štátneho občianstva SR	36	23	71	76	159
Prepustenie zo štátneho zväzku SR	218	194	65	140	231
Výpis z registra trestov	794	1 005	950	848	1 327
Sprievodný list na prepravu telesných pozostatkov	68	84	49	67	63
Asistencia rôzneho charakteru v súvislosti s úmrtím slovenských občanov v zahraničí	690	755	770	803	826
Vystavenie náhradných cestovných dokladov pre slovenských občanov	3 950	4 326	5 324	5 039	4 447
Uzavretie manželstva na zastupiteľskom úrade	35	40	32	28	38
Odpovede na e-mailové žiadosti o poskytnutie informácií	59 448	58 935	77 653	86 232	78 625
Celkový počet vybraných konzulárnych úkonov	129 024	137 639	164 700	177 548	177 714
Žiadosti o víza	132 898	106 417	77 921	64 958	44 540
Žiadosti o víza v rámci zastupovania iných štátov	821	1 259	1 706	1 175	1 406
Príjmy za vízové poplatky	3 464 902	2 652 801	1 994 227,50	1 576 163,00	1 271 710,66
Príjmy za konzulárne poplatky	1 108 154	1 291 187	1 507 859,50	1 722 614,50	2 142 302,95
Celkové príjmy	4 573 056	3 943 989	3 502 087,00	3 298 777,50	3 414 013,61



Peter Bondra a Marián Hossa boli súčasťou Slovenského národného dňa počas prezentáčného podujatia Ottawa Welcomes the World
(Foto: MZVaEZ SR)

VEREJNÁ A KULTÚRNA DIPLOMACIA

VEREJNÁ DIPLOMACIA – NÁSTROJ KOMUNIKÁCIE S DOMÁCOU A SO ZAHRANIČNOU VEREJNOSŤOU

V oblasti verejnej diplomacie zameriava rezort svoje aktivity na podporu kredibility a pochopenia zahraničnopolitických priorit SR šírením informácií, prehľbovaním obojsmerného dialógu a rozvíjaním dlhodobých vzťahov s externým prostredím. Otvorená komunikácia orientovaná na hodnotové ukotvenie v európskych štruktúrach podporuje moderný obraz Slovenska ako dynamicky sa rozvíjajúcej krajiny. Informovať odbornú aj širšiu verejnosť o realizovaných zahraničnopolitických krokoch a o ich zmysle sa darilo prostredníctvom osvedčených, ale aj nových projektov.

OBOJSMERNÝ DIALÓG

Zapájanie verejnosti do diskusie o smerovaní zahraničnej politiky v širšom kontexte poskytuje občanom príležitosť

na to, aby prestali byť len pozorovateľmi a svojimi názormi ovplyvnili jej vývoj. Ministerstvo preto podporuje projekty, ktoré umocňujú tok informácií a vytvárajú vzťahy s externým prostredím na viacerých úrovniah. Jedným z nich je webzine *Zahraničná politika*, ktorý už dlhodobo prináša kvalifikované informácie z oblasti medzinárodných vzťahov, bezpečnosti a ekonomiky. Priestor na dialóg s verejnosťou a komunikáciu zásadných postojov ponúka aj predstaviteľom ministerstva.

Jednou z priorit rezortu je podporovať občiansku spoločnosť a primeraným spôsobom ju zapájať do spolupráce. Mimo vládne neziskové organizácie sú nás najvýznamnejší partner v oblasti verejnej diplomacie. Prostredníctvom skúsených expertov kvalifikované sprostredkúvajú odborné témy širokej verejnosti a podieľajú sa na rozličných aktivitách, napríklad v oblasti rozvojovej spolupráce, čím prispievajú k synergii a vzájomnému doplnaniu sa medzi štátym a neštátnym sektorem.

ZP ZAHRANIČNÁ POLITIKA

RSS • Facebook • Twitter

Ivan Korčok: EÚ je stavba, ktorú treba dobudovať.

Rozhovor so štátnym tajomníkom Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí a spolkom ťažencom vlády SR pre predsedníctvo SR v Rade EÚ Ivanom Korčokom.

Posledné mesiace ste strávili v pozícii spolkom ťaženca vlády SR pre slovenské predsedníctvo v Rade EÚ. Ako hodnotíte svoje prvé predsedníctvo z pohľadu toho, ako ste mali nastavené priority? Podarilo sa vám ich naplniť?

Osobne sa takému sebahođneniu vyhýbam, bolo by to príliš subjektívne. Ale je pre mňa veľmi dôležité, že dostávame veľmi pozitívnu spätnú väzbu od partnerov, ktorí participovali s nami. Po prvej si

Diskusia o aktuálnych tématach zahraničnej a európskej politiky je jednou z priorit verejnej diplomacie



Pri príležitosti 25. výročia prijatia Ústavy SR sa 1. septembra 2017 v priestoroch Bratislavského hradu uskutočnil Deň otvorených dverí. Množstvo informačných materiálov občanom priblížilo fungovanie rezortu (Foto: MZVaEZ SR)



Študent Adam Jesenský z gymnázia v Martine sa vďaka projektu MemoGym dozvedel aj to, že jeho menovec spisovateľ Janko Jesenský nepodláhol totalitným režimom 20. storočia a bojoval proti fašizmu i komunizmu (Foto: Adam Jesenský)

Spoluprácu s mimovládnymi organizáciami v oblasti verejnej diplomacie reprezentuje aj interaktívny projekt MemoGym: Stretnutia európskeho druhu – posilňovňa pamäti pre mladú generáciu, podporený z dotačného mechanizmu ministerstva. Zameraný je predovšetkým na mládež a zaujal nielen titulom, ale aj formou realizácie. V podobe figurín v životnej veľkosti, ktoré predstavujú významné osobnosti

dejín, putuje po slovenských stredných školach s cieľom zabrániť strate historickej pamäti.

Interaktívna komunikácia predstaviteľov ministerstva so študentmi stredných a vysokých škôl ponúka už tradične prieskum na živú diskusiu a výmenu názorov na témy, ktorími žije súčasná spoločnosť.



Významné slovenské osobnosti predstavené formou bábok s výstížnými textami zaujali študentov viacerých stredných škôl naprieč Slovenskom (Foto: MZVaEZ SR)



Účastníci 5. ročníka Detskej Univerzity Komenského sa zaujímali aj o projekt „Veľvyslanec značky Dobrý nápad Slovensko“, ktorého držiteľom je svetoznámý Peter Sagan (Foto: MZVaEZ SR)



Študenti na Rotterdam Business School prejavili mimoriadne vedomosti v oblasti budovania národného brandingu. Budúci podnikatelia v diskusii správne odhadli ekonomický potenciál cielenej prezentácej kampane a význam imidžu jednotlivých krajín v zahraničí (Foto: MZVaEZ SR)

Rezort diplomacie prijal na svojej pôde aj doteraz najmladších poslucháčov – účastníkov piateho ročníka Detskej Univerzity Komenského. Zaujalo ich vizuálne stvárnenie značky Slovensko, v podobe výstavného projektu „Ideas from Slovakia – Good Idea“.

Informovanie o prioritách rezortu diplomacie, ale aj o pomoci a službách, ktoré našim občanom poskytujeme, je súčasťou komunikačnej stratégie ministerstva. Iniciatívne pritom vyhľadávame príležitosti, ktoré umožňujú osobné stretnutia so širokou verejnosťou.

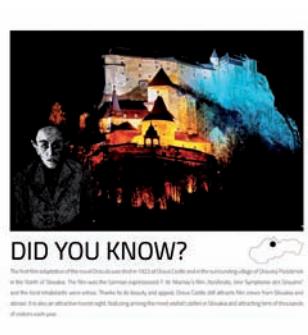
Neoddeliteľnou formou prezentácie Slovenska sú publikácie a informačné materiály. Prostredníctvom zastupiteľských úradov sme záujemcom v zahraničí poskytli vyše 80 000 kusov rôznych prezentáčnych publikácií. Mimo-riadnu pozornosť vzbudzuje atraktívny projekt „Did you know? This is Slovakia“, ktorý zahraničnému publiku pú-

tavou formou približuje zaujímavosti z našej minulosti aj súčasnosti.

Minister zahraničných vecí a európskych záležitostí každo-ročne oceňuje slovenské osobnosti, ktoré majú významný podiel na šírení dobrého mena Slovenska v zahraničí. Zlatú plaketu udelil za výnimočný celoživotný umelecký prínos dlhoročnému umeleckému vedúcemu a choreografovi súboru Lúčnica Štefanovi Nosáľovi. Lúčnica sa pri tejto príležitosti stala nositeľom značky „Lúčnica & Slovakia – Good Idea“, pod ktorou nás dnes reprezentuje po celom svete.

KOORDINÁCIA PREZENTÁCIE SLOVENSKA V ZAHANIČÍ

Ministerstvo je tzv. kompetenčným zákonom poverené zabezpečovať jednotnú prezentáciu Slovenskej republiky



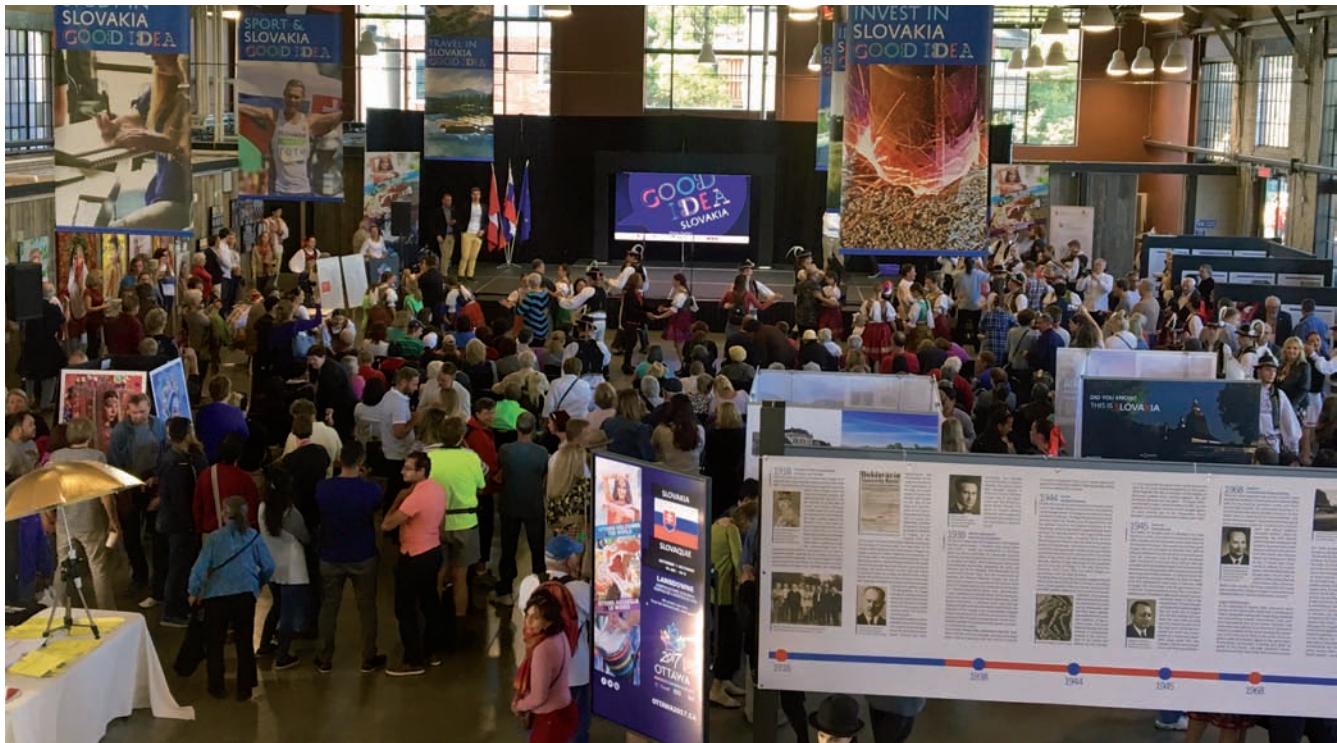
Vedeli ste, že na palube slávneho Titanicu sa podávalo Château Palugyay alebo že prvý film o Draculovi sa nakrúcal na Oravskom zámku?



Ecocapsule v slovenskom pavilóne na medzinárodnom veľtrhu EXPO Astana 2017 (Foto: Bakhytzhany Batyrkhanuly)

v zahraničí. Dlhodobým cieľom v tejto oblasti je snaha vytvoriť funkčný model koordinácie zainteresovaných aktérov. Medzirezortnej pracovnej skupine pre koordinovanú prezentáciu SR v zahraničí sa darí spĺňať jeden z jej hlavných cieľov – aktívne sa podieľať na príprave a implemen-

tácii príťažlivej, špecifickej a dôveryhodnej prezentačnej identity SR, pričom jej členovia kladú dôraz na synergiu a koordináciu činností. Pod značkou Slovensko sa uskutočnili viaceré významné aktivity s medzinárodným rozmerom – napríklad inovačný potenciál Slovenska predstavil



Moderné Slovensko, ale aj história a typická gastronómia boli predstavené na podujatí Ottawa Welcomes the World (Foto: MZVaEZ SR)



Výstavný projekt „Ideas from Slovakia – Good Idea“, určený pre ekonomických diplomatov, približuje úspešné inovácie zo Slovenska
(Foto: MZVaEZ SR)

slovenský pavilón na EXPO Astana 2017. Vďaka iniciatíve ministerstva boli úspešné technológie prezentované pod exkluzívnym logom „Energy & Slovakia – Good Idea“. V súlade so značkou krajiny boli predstavené úspešné startupy Ecocapsule a Chargebrella, ktoré potvrdzujú, že Slovensko ponúka svetu dobré nápady.

Pri príležitosti osláv 150. výročia vzniku Kanady sa konal Slovenský národný deň, v rámci ktorého malo vyše šestnásť návštěvníkov možnosť spoznať a ochutnať Slovensko.



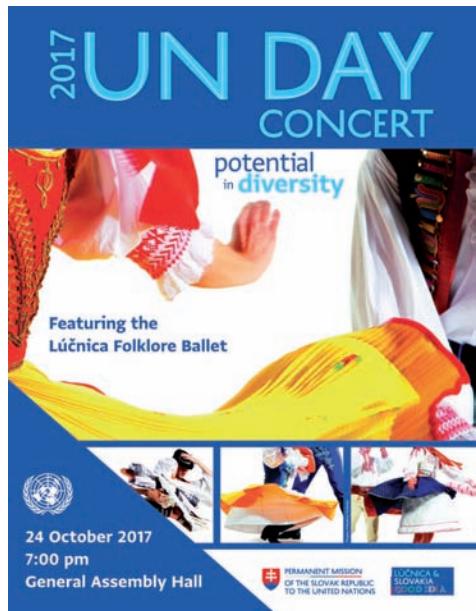
Prezentácia slovenských vín v Múzeu svetových vín v Bordeaux pod záštitou ministerky pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Gabriely Matečnej (Foto: MZVaEZ SR)

IMPLEMENTÁCIA ZNAČKY GOOD IDEA SLOVAKIA

Kvalitnú a efektívnu prezentáciu založenú na reálnych komunikačných posolstvách vníma ministerstvo ako základný predpoklad na posilnenie pozitívneho vnímania krajiny v zahraničí. Rok 2017 bol rokom implementácie značky Slovensko. Povinnosť aktívne uviesť do života značku ukladá ministerstvám uznesenie vlády SR č. 52/2016. Ministerstvo, ktoré proces vytvorenia značky zastrešovalo, sa snaží v prvom rade zabezpečiť, aby vďaka implementácii značky bolo Slovensko



Minister M. Lajčák s členmi umeleckého súboru Lúčnica v sále Valného zhromaždenia OSN v New Yorku (Foto: Pavol Harum)





Súčasťou prezentácie SR na veľtrhu IAA vo Frankfurte bol okrem Aeromobilu inovačný potenciál Slovenska v oblasti automobilového priemyslu (Foto: SARIO)

sko vo svete vnímané ako príťažlivá, dôveryhodná, kultúrne a vzdelanostne vyspelá krajina, v ktorej vzniká veľa dobrých nápadov a riešení.

„Potenciál v rôznorodosti“ bolo motto, pod ktorým umelecký súbor Lúčnica v duchu sloganu „Lúčnica & Slovakia – Good Idea“ vôbec prvýkrát 24. októbra 2017 predstavil Slovensko zástupcom 193 krajín v rámci Dňa Organizácie Spojených národov.

Agentúra SARO v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva SR predstavili najnovší model inovatívneho vozidla Aero-mobil na 67. ročníku Medzinárodného autosalónu (IAA) vo Frankfurte nad Mohanom.

V dňoch 9. – 11. novembra 2017 sa v indickom Bombaji uskutočnilo podujatie Slovakia Hub, ktoré predstavilo slo-

venské startupové spoločnosti zamerané na inteligentné riešenia, zelenú energetiku, finančné technológie a digitálnu bezpečnosť. Organizátormi tohto jedinečného projektu, ktorý indickým investorom predstavil 15 slovenských start-upov, boli Veľvyslanectvo SR v Indii, Indická obchodná komora v SR a Slovak Business Agency.

Značka Slovenska je značkou všetkých. Prezentovať Slovensko novým, moderným spôsobom, prostredníctvom komunikačných posolstiev značky upriamiť pozornosť na úspešné projekty, investičný či exportný potenciál, cestovný ruch a kultúru umožňuje ministerstvo všetkým subjektom poskytnutím bezplatnej sublicencie. V roku 2017 ich bolo udelených vyše sto.

The screenshot shows the homepage of the Slovakia Hub website. It features three circular icons: "Investors" (a money bag), "Entrepreneurs" (a rocket ship), and "Startups" (a lightbulb). Below each icon is a brief description encouraging investors, entrepreneurs, and startups to connect with the hub. At the bottom, there is a section titled "Strategic Partners" with logos for CII (Confederation of Indian Industry), NEULOGY, INDIAN CHAMBER OF COMMERCE IN THE SLOVAK REPUBLIC, and EMBASSY OF THE SLOVAK REPUBLIC IN NEW DELHI.

Myšlienky a dobré nápady zo Slovenska boli hlavnou náplňou B2B podujatia v indickom Bombaji

The screenshot shows the homepage of the Slovenská rektorská konferencia (SRK) website. The header includes the SRK logo and a map of Slovakia. Below the header, there is a grid of images showing various events and activities, such as a podium discussion, a doctoral forum, and a study in Slovakia fair. The footer contains links to "INFORMÁCIE O 82. ZASADNUTEJ SRK", "Slovenská rektorská konferencia (SRK) na stretnutí s ministrikou", "Spätkyne týmu na slovenských vysokých škôlach", and "STUDY IN SLOVAKIA GOOD IDEA".

Subslogany značky Slovensko využíva čoraz viac subjektov



Minister M. Lajčák sa stretol s olympijskými víťazmi bratrcami Škantárovci. Hovorili spolu aj o možnostiach implementácie značky „Sport & Slovakia – Good Idea“ v oblasti športovej diplomacie (Foto: MZVaEZ SR)

ŠPORTOVÁ DIPLOMACIA

Športová diplomacia má čoraz intenzívnejší pozitívny vplyv na diplomatické, hospodárske aj politické vzťahy štátov. Stača sa súčasťou verejnej diplomacie ministerstva a účinne prispieva k prezentácii štátu v zahraničí.

K príkladom úspešnej spolupráce patrí posilnenie aktivít športovej diplomacie prostredníctvom Memoranda o spolupráci



Zápas medzi Slovenskom a Japonskom vo Svetovej volejbalovej lige v Poprade (Foto: SVF)

medzi MZVaEZ SR a Slovenským olympijským výborom. Memorandum podpísali na slávnostnom akte v máji 2017 minister Miroslav Lajčák a prezident SOV Anton Siekel.

Odbor verejnej diplomacie zastupuje rezort diplomacie v novovzniknutej komisii zahraničných vzťahov SOV, ktorej cieľom je realizácia aktivít zameraných na prezentáciu Slovenska v zahraničí prostredníctvom slovenských športovcov, podporu kandidatúr do medzinárodných športových štruktúr a podporu vzdelávania v oblasti športovej diplomacie. V roku 2017 mali členovia SOV možnosť oboznámiť sa s ak-



Podpis Memoranda o spolupráci medzi ministerstvom a olympijským výborom (Foto: MZVaEZ SR)

tivitami ministerstva v rámci Informačného seminára SOV, ako aj na Valnom zhromaždení SOV v júni 2017.

Ministerstvo udelilo licenciu na používanie subsloganu „Sport & Slovakia – Good Idea“ viacerým športovým zväzom, ktoré ju vo svojej komunikácii aktívne využívajú, napr. Slovenská volejbalová federácia počas Svetovej volejbalovej ligy v Poprade, Slovenský zväz florbalu pri organizácii Majstrovstiev sveta vo florale žien, Slovenský zväz cyklistiky na pretekoch Okolo Slovenska a mnohé ďalšie. Súčasťou športovej diplomacie je spolupráca rezortu so Slovenským hnutím špeciálnych olympiad, ktoré novú značku využíva vo svojich projektoch pre športovcov s mentálnym postihnutím. Jedným z nich boli aj X. národné hry špeciálnych olympiad v Šamoríne.

SPOLUPRÁCA S MIMOVLÁDNYM SEKTOROM

Rezort diplomacie v nej pokračoval aj nadálej prostredníctvom vlastného dotačného mechanizmu v dvoch zverejnených výzvach dotačnej schémy, ktorými boli:

1. Medzinárodné vzťahy a zahraničná politika SR (MVZP/2017). Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v rámci tej podporilo 33 projektov celkovou sumou 118 820 eur. Záujem o dotačnú podporu zo strany mimovládnych a neziskových organizácií – zaregistrovaných bolo 86 žiadostí – zaznamenal nárast približne o 100 % v porovnaní s minulým rokom. Projekty sa sústredili predovšetkým na organizovanie odborných podujatí, seminárov a konferencií s následnou prípravou odporúčaní a odborných materiálov na témy európskej a globálnej bezpečnosti i vypracovanie analytických štúdií a tematických publikácií.

2. Medzinárodné vzťahy a zahraničná politika SR so zameralním na strategickú komunikáciu (MVZPSTRATCOM/2017). Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR podporilo päť projektov v celkovej výške 28 000 eur. Zámerom aktivít strategickej komunikácie bolo zvyšovať verejnú informovanosť o zahraničnej, európskej a bezpečnostnej politike a o ich reálnom uplatňovaní v našom prirodzenom geopolitickej prostredí.



„Občiansku spoločnosť vnímame ako prirodzených partnerov pri napĺňaní úloh rezortu. Vážime si ich expertízu a počúvame ich konštruktívne pripomienky,“ zdôraznil Miroslav Lajčák na každoročnom stretnutí s predstaviteľmi mimovládnych neziskových organizácií a akademickej obce (Foto: MZVaEZ SR)



▲ Minister Lajčák pri stretnutí s prof. Nosáľom a generálnym riaditeľom umeleckého súboru Lúčnica Mariánom Turnerom (Foto: MZVaEZ SR)



▲ Na 15. ročníku Slovenského vianočného koncertu v Paríži si 18. decembra zaspievala vokálna skupina Fragile slovenské i svetové vianočné piesne (Foto: MZVaEZ SR)

KULTÚRNA DIPLOMACIA A SLOVÁCI ŽIJÚCI V ZAHRANIČÍ

Ideovým rámcom, ktorým sa slovenské zastupiteľské úrady riadili, boli Rámcové priority prezentácie slovenského umenia a kultúry v zahraničí, prijímané spoločne s rezortom kultúry. Medzi priority patrili osobnosti Slovenska zapísané v kalendári výročí UNESCO, 300. výročie narodenia Márie Terézie a podujatia venované 500. výročiu vrcholného diela majstra Jána Pavla z Levoče.

Sme hrdí na to, že slovenské inštitúty zorganizovali množstvo kvalitných kultúrno-spoločenských podujatí. Mnohí z nich riaditeľov boli mimoriadne aktívni v kooperácii so združením Národných kultúrnych inštitútorov EÚ v krajinе svojho pôsobenia a uskutočnili viaceré spoločné podujatia. Slovensko aktívne spolupracovalo s partnermi Stredoeurópskej kultúrnej platformy, teda krajinami Vyšehradskej skupiny, Rakúskou republikou a so Slovinskou republikou. Navyše sme ako predsedajúca krajina pri príležitosti Svetového dňa

architektúry zorganizovali v srbskom Belehrade spoločnú medzinárodnú prezentáciu Noc architektúry.

Už tradične sme venovali osobitnú pozornosť krajanom. Rada vlády SR pre krajanské otázky pokračovala v minulom roku celým spektrom aktivít. Za hodnotný odkaz roka 2017 sme považovali rozpracovanie Koncepcie štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí na obdobie rokov 2016 – 2020 do podoby akčného plánu. Jasne sme tak určili konkrétné úlohy zamerané na splnenie jej zámerov. Zároveň sme nezanedbávali organizovanie tradičných podujatí s účasťou Slovákov žijúcich v zahraničí. Naším cieľom bolo upriamiť pozornosť v materskej krajinе na život Slovákov žijúcich v zahraničí a podporiť aktivizáciu detí a mládeže vo vzťahu k slovenskému jazyku, ako aj upevnenie ich národnej identity. Na záver s pocitom veľkého zadostúčinenia uvádzame, že Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí, ktorý už dlhoročne vydáva osvedčenie Slováka žijúceho v zahraničí, oň aj v minulom roku zaznamenal vysoký záujem, pričom do októbra 2017 stihol vydať 1 605 osvedčení.



▲ Na ministerstve sa 5. decembra konalo 3. zasadnutie Rady vlády pre krajanské otázky (Foto: MZVaEZ SR)



▲ Knižnica ministerstva sprístupňuje svoj fond periodickej a neperiodickej literatúry nielen zamestnancom, ale aj širokej verejnosti (Foto: MZVaEZ SR)

ODBORNOSŤ A PROFESIONALITA – DIPLOMACIA V 21. STOROČÍ

8

Slovenská diplomacia neustále pokračuje v reflexii o modernej a flexibilnej zahraničnej službe, ktorá by dokázala promptne reagovať na čoraz náročnejšie predvídateľnú dynamiku súčasného a najmä budúceho sveta. Chceme sa ustavične zdokonaľovať a tomu prispôsobujeme voľbu nástrojov. Preto citlivou pracujeme so slovom ako nositeľom myšlienky i s ľuďmi, ktorí ho našim partnerom odovzdávajú ďalej. Posledná štvrtstoročnica vývoja európskych i globálnych politík posudzovaná optikou samostatnej slovenskej diplomacie ešte zvýšila nároky na odbornosť a profesionalitu zahraničnej služby.

V tomto zmysle sa personálna politika ministerstva zamerala najmä na prípravu a implementáciu nového zákona o štátnej službe, ako aj na novelu zákona o zahraničnej službe. Úplne nová zákonná úprava štátnej služby, koncipovaná v súlade so Stratégiou riadenia ľudských zdrojov v štátnej službe na roky 2015 – 2020, vniesla do štátnozamestnanecích vzťahov niekoľko nových inštitútov i podstatné zmeny v procese výberových konaní. Rezort diplomacie uskutočnil

v roku 2017 celkovo 63 výberových konaní a obsadiл 68 miest štátnych zamestnancov.

Už viac než dekádu sme členom zjednotenej Európy. Táto skutočnosť sa prejavila aj v spolupráci s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť v oblasti ľudských zdrojov. O nadštandardných výsledkoch, ktoré spolupráca priniesla, azda najlepšie vyspovedala dvadsiatka slovenských občanov, ktorí sú v nej zamestnaní, z čoho šiesti sú bývalými zamestnancami národnej diplomatickej služby SR. S vysokým zadosťučinením konštatujeme, že SR v roku 2017 obsadila dva významné posty vedúcich delegácií EÚ – veľvyslanec Ivan Surkoš pozíciu vedúceho Delegácie EÚ v Egyptskej arabskej republike a veľvyslanec Peter Michalko miesto vedúceho Delegácie EÚ v Moldavskej republike. Rezort diplomacie zároveň potvrdil vysokú známku profesionality, keď prejavil podporu všetkým uchádzačom, ktorí prejavili záujem pracovať pre európsku diplomaciu. Tých úspešných sme po návrave vždy vnímali ako trvalý prínos a obohatenie, keďže v národných podmienkach odovzdávajú svoje skúsenosti ďalším generáciám.



Paluďaiho palác – budova ministerstva (Foto: MZVaEZ SR)



▲ V Moldavsku prebral v roku 2017 vedenie Delegácie EÚ veľvyslanec Peter Michalko (Foto: Európska únia)



▲ Veľvyslanec Ivan Surkoš sa 20. marca stal vedúcim Delegácie EÚ v Egyptskej arabskej republike (Foto: Európska únia)

V súvislosti s novým turnusom stáží v Európskej službe pre vonkajšiu činnosť a v Európskej komisii (Junior Professionals in Delegation) uskutočnilo Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležostí SR predbežný výber na národnej úrovni na roky 2017 – 2019. Okrem toho sme hrdí na skutočnosť, že v minulom roku absolvovalo krátkodobú študentskú stáž v ústredí 100 študentov a na zastupiteľských úradoch a iných diplomatických misiach v zahraničí až 74 študentov.

Aj v minulom roku sme sa venovali rozvoju jazykových zručností našich diplomatov, ktoré sú podstatné pre ich povolanie. Podpora francúzštiny ako historicky overeného negociačného nástroja so statusom *lingua franca* diplomacie tvořila súčasť Frankofónnej iniciatívy SR na roky 2015 – 2018.

Rezort diplomacie v tomto zmysle zároveň úspešne realizoval Ročný plán vzdelávania štátnej správy SR vo francúzštine.

MODERNIZÁCIA INFORMAČNO-KOMUNIKAČNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

S cieľom prispôsobiť pracovné prostredie technologickým výzvam dneška a v súlade s princípmi budovania elektronickej verejnej správy (eGovernment) sme pokračovali v modernizácii informačných systémov. Do praxe sa nám podarilo uviesť elektronický systém na správu registratúry s využitím infraštruktúry vo vládnom úložisku, čo zásadným spôsobom zmenilo internú a externú komunikáciu nášho ministerstva.

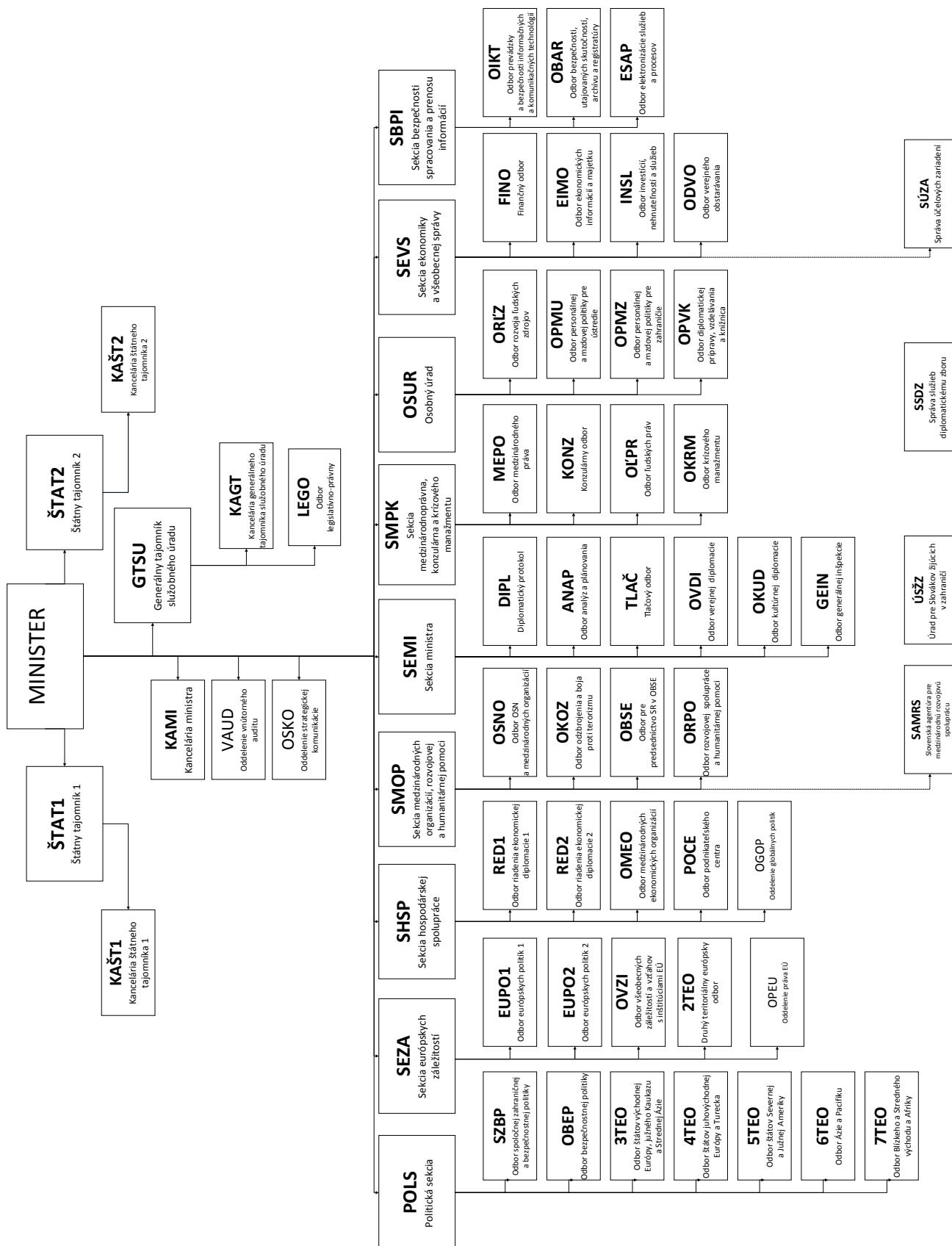
Výdavky MZVaEZ SR za rok 2017

(zjednodušený prehľad programovej štruktúry – skutočné čerpanie v eurách)

Programy MZVaEZ SR:

Rozvoj zahraničných vzťahov	113 528 442
z toho:	
Riadenie programov	37 467 432
Súdny spor Gabčíkovo Nagymaros	94
Spolupráca s tretím sektorm	146 820
Vzdelávanie zamestnancov	68 927
Refundácia výdavkov z operačného programu Technická pomoc	368 952
Ekonomická diplomacia	92 564
SK OBSE	138 581
Diplomatická reprezentácia SR v zahraničí	70 731 104
Kultúrna reprezentácia SR v zahraničí	1 101 619
Pracovná sila zo zahraničných miestnych zdrojov	3 412 349
Štátna politika vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí	1 810 892
Medzirezortné programy:	
Rozvojová spolupráca – MZVaEZ SR	9 043 743
SK PRES 2016 – MZVaEZ SR	3 367 405
Príspevky SR do medzinárodných organizácií – MZVaEZ SR	25 868 592
VÝDAVKY SPOLU	153 619 073

Organizačná štruktúra MZVaEZ SR



GOOD IDEA SLOVAKIA

VYDALO
MINISTERSTVO ZAHRANIČNÝCH VECÍ A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ISBN 978-80-88726-69-2

www.mzv.sk